

Errores Parrhyſius Condemnati

Sequuntur varij articuli erronei oim pene facultatu i Anglia z Parrhyſi ſtudioſe z auctoritative pdenati cu reuocationib' eorūde. ¶ Prefatio.

Vniuersis preſentes lras inspecturis Stephan' pmissioe diuina Parrhyſiensis ecclie minister idignus: Salutē i filio virginis gloriose. Magnarū z psonarū grauiſi crebra celo qz fidei accensa insinuauit relatio: qz nonnulli parrhyſi ſtudentes i artib' pprie facultatis limites trāscendētes: qsdā manifestos z execrabiles errores: imo poti' vanitates et insanias i rotulo seu cedul' his annexo seu annexis p'tetos qsi dubitabiles i schol' tractare z disputare psumūt: nō attēdētes illō Greg. Qui sapiēter loq' nitit: magnope metuat ne ei' eloqo audiētū vnitas pfundat: p'sertim cū errores p'dictos gētiliū scpturis muniūt: qz pphudor ad suā ipertitiā asserūt: sic cogētes vt nesciāt eis rīdēre. Ne aut' qd sic innuūt asserere videant: nisi ones ita palliāt: qz dū putāt vitare scyllā/ incidūt i charybdim. Dicūt em ea esse nota et vera fm phiaz/ sed nō fm fidē catholicā: qsi sint duę veritates cōtrarię: z qsi p'tra veritatē sacre scripture sit veritas in dictis gētiliū damnatoz: de quib' scptū est. Perdā sapiētīā sapiētū: qz vera sapiētia p'det falsā sapiētīā. Utinā tales attēderēt dictū sapiētis seu p'siliū dicētis. Si tibi ē intellect' / respōde p' primo tuo: si naut/ sit man' tua sup os tuū: ne capiar' i verbo indiscipliato z p'sūdar'. Ne igit' incauta locutio trahat simplices i errore: nos tā doctoz sacre theologie/ qz aliozū cōmunicato cōsilio: districte talia fieri z p'silia phibem' / z ea totalit' pdenam': z excōicātes oēs illos q dictos errores dogmatica uerint: vel aliquē de eis dē dogmaticare aut defendere vl' sustinere p'sūperint quoq' mō/ z audiētes eoz: nisi infra septē dies nob' vel cācellario parrhyſiēsi duxerint reuelādū: nihilominus pcessuri ad penas p' eos p' q' lita te culpe: put ius dictauerit insigēdas. Librū etiā de amore siue de deo amoris/ q sic incipit: Cogit me multū zc. z sic terminat. Laue igit' galtere amor' exercē mādata zc. Itē etiā libz geomatię: q sic incipit. Estimaue rūt indi. zc. et sic terminat: Ratio cinare igit' sup eā: z sic inuenies zc. Itē libros z rotulos z q'ternos necromāticos/ aut p'tinētes expi mēta sortilegoz/ inuocatiōes demonū/ seu piuratiōes i piculū aiāz: seu i qbus de tali bus z filib' fidei orthodoxe z bonis morib'

aut opib' euidenter aduersantib' tractat: p eādē sniaz nostrā pdenam': et oēs q dictos rotulos/ libros z q'ternos dogmaticauerit z audierint: nisi infra septē dies nobis vel cācellario Parrhyſiēsi reuelauerint: eo modo quo superius ē expressū: i his scptis sentētiam excōmunicatōis ferētes: ad alias penas put grauitas culpe exegerit nihilominus pcessuri. Datū Anno dñi Milleſimo ducēte simo septuagesimo septimo: die dñica q cātatur: Letare hierlm: i ecclia Parrhyſiensi.

Collectio errorū i Anglia

- z parrhyſi' pdenatoz: q sic p cap'ta distinguit. Et pmo d' errorū' pdenat' i Anglia.
- De erroribus in grammatica. La. j
- De erroribus in logica. ij
- De erroribus in naturali philosophia. iij
- De erroribus parrhyſius condēnatis a dño Guillermo episcopo parrhyſiēsi. iij
- De erroribus quos cōdemnauit Stephan' episcopus parrhyſiensis. v
- De errorib' quos idē dñs cōdemnauit alia vice: vbi primo ponunt' errores de deo. vi
- Errores de intelligētia vel angelo. viij
- Errores de anima vel intellectu. viij
- Errores de volūtate siue libero arbitrio. ix
- Errores d' toto cōiūcto siue de hoie: id ē de composito naturaliter perfecto. x
- Errores de mūdo z mūdi eternitate. xi
- Errores de celo z stellis. xij
- Errores de natura generabiliū et corruptibiliū. xij
- Errores de necessitate euentus rerū. xij
- Errores de accidente. xv
- Errores de scientia z philosophia. xvj
- Errores de sacra scriptura. xvij
- Errores de fide z sacramentis. xvij
- Errores de raptu. xix
- Errores de vitijs z virtutibus. xx
- Errores de resurrectione. xxj
- Errores de felicitate siue beatitudine. xxij
- Errores cōdenati parrhyſius i facultate ar
- Errores Joannis guyon ordinis (tiū. xxij
- fratrum minorum. xxij
- Errores Joānis de mercuria ordinis Listerciensium. xxv
- Errores mg'ri Nicolai de vlticuria. xxvj
- Itē qdā articli dānati ab epō parrhyſiēsi. z mg'ris theologie āno dñi. M. ccc. xl. xxvij
- Copia cedule reuocatiōis q' rūdā articuloz fris dionysij soulechat ordis frim mior' facto p eūdē parrhyſi' z i curia roma. xxvij
- Reuocatio magistri Joānis d' calore. xxix
- Reuocatio Ludouici facta anno dñi mille simo tricētesimo sexagesimo scdo. xxx
- Reuocatio fratris Guidonis ordinis heremitarū sancti Augustini. xxxj

Renocatio Simonis facta anno dñi mille
 simo tricētesimo pmo. xxxij
 Articuli i q̄b' m̄gr̄ s̄niaz cōis nō tenet. xxxij
 Definiatio q̄dā parrhysi facta p̄ palmā facul
 tatā theologicā anno dñi. AD. cccxviij. sup
 q̄busdā supstitiōib' nouis exortis. xxxij
 Excerpta p̄ncipaliū articuloꝝ tractat' cuius
 dā p̄ errores fris' Joānis d̄ mōte sono ordi
 nis p̄dicatoꝝ: in quo continent' etiaz erro
 res cōtra immaculatā virginis Marię cō
 ceptionem. xxxv

Isti sunt errores p̄denati
 a fratre Roberto kilimardbi archiepo Lā
 tuariēsi: de p̄sensu omniū magfoꝝ tā regē
 tiū q̄ nō regentiū apud Orouiā: die iouis
 xx. ante festū s̄cti Lūberti in q̄dragesima
 anno dñi. AD. cclxxvj.

Errores in grāmatica. Ca. I
Ego currit: tu currit. Cur
 rit et curro/eq̄ sunt p̄fecte et cōgrue.
 Itē currens est ego.
 Itē eq̄ sunt cōgrue: sorti legere: sorti legere:
 Itē q̄ verbū manēs x̄bū (sic sorti legere.
 pōt priuari oibus suis accidentibus.
 Itē q̄ nullū nomen est tertie p̄sonę.

Errores in logica. Ca. II
Qd cōtraria simul p̄nt eē
 vera in aliqua materia.
 Itē q̄ syllogism' peccās in materia nō ē syl
 Itē q̄ nō est suppositio in p̄po (logism'.
 s̄tiōe magis p̄ supposito q̄ p̄ significato.
 Et ideo idē ē dicere: Luiu s̄libet hoīs asin'
 currit: et asinus cuiuslibet hoīs currit.
 Item q̄ hoīs asinus currit.
 Item q̄ animal est omnis homo.
 Itē q̄ signū nō distribuit subiectū in cōpati
 Item q̄ veritas cū ne/ (one ad p̄dicatū.
 cessitate tm̄ est cū p̄stantia subiecti.
 Itē q̄ nō ē ponere demōstrationē sine rebus
 Item q̄ omnis p̄positio de (existētibus.
 futuro vera est necessaria.
 Itē q̄ terminus cū verbo de p̄nti distribuit
 p̄ omnibus differentijs tempoꝝ.
 Itē q̄ ex negatiuis de p̄dicato finito sequit'
 affirmatiua de p̄dicato infinito sine p̄stan
 tia subiecti.

**Errores in na
 turali philosophia. Ca. III**
Quotq̄ sunt cōposita tot
 omnino principia prima.
 Itē q̄ forma nō corrūpit in pure nihil.
 Item q̄ nulla potētia actiua est in materia.
 Itē q̄ priuatio ē pure nihil: et ē in corpib' su
 p̄celestibus/sicut in his inferioribus.
 Itē q̄ p̄uersiua ē generatio aialū sic elemē
 Itē q̄ vegetatiua/sensitiua et intel
 lectiua sunt simul tempe in embrione.

Item q̄ intellectiua introducta corpi corru
 pit vegetatiua et sensitiua.
 Itē q̄ substātia p̄ma nō ē cōposita neq̄ sim
 plex: v̄l vegetatiua substātia p̄ma simplex
 non est composita neq̄ simplex.
 Itē q̄ t̄ps nō est in p̄dicamēto q̄titatis.
 Itē q̄ nō est inuētū ab Aristotele q̄ intel
 lectiua manet post separationem.
 Itē q̄ q̄n incōpletū sit cōpletū diuisificat es
 sentiā: s̄ q̄n incōpletū sit sub cōpleto esse nō
 Itē q̄ vegetatiua/sen (diuisificat essentiā.
 sitiuua et itellectiua sunt vna forma simplex.
 Itē q̄ corpus viuū est equiuoce corpus: et
 corpus mortuū s̄m quid corpus.
 Itē q̄ materia et forma nō distinguunt p̄ es
 Itē q̄ causa prima ē ordinabilis (sentiā.
 in genere: tamen est extra genus.
 Itē q̄ q̄n intellectiua vniū materię p̄me: ita
 q̄ corrūpit illud qd̄ p̄cessit vsq̄ ad materiā
 p̄mā. Qui sustinet/docet/ defendit: ex intē
 tiōe aliq̄d istoꝝ p̄dictoꝝ: si sit magi/ ab offi
 cio magisterij deponat' ex cōi cōcilio: si sit
 baccalaureus/ nō pmoueat' ad magisteriū
 s̄ ab vniuersitate expellat'. Ca. III

**Isti sunt errores detesta
 biles p̄ catholicā veritatē: reperi in q̄busdā**
 sc̄ptis. Quos d̄q̄s dogmaticauerit vel de
 fenderit/ a venerabili p̄re Guillelmo par
 rhyssi ep̄o puocato p̄cilio omniū m̄gfoꝝ
 tūc parrhysi' degētū viculo anathēatis ē
 innodat'. Et iō cauere debēt oēs p̄fessores
 fidei orthodoxe.
 Primus ē q̄ diuina essentia in se/ nec ab an
 gelo/ nec ab hoīe videat' vel videbit.
 Sc̄ds error' ē q̄ licet diuina essentia eadē sit
 in p̄re et filio et sp̄it̄cō: tm̄ vt hec essentia ē in
 rōne forme/ vna ē in p̄re et filio: licet nō vna
 in sp̄sancto et in his: et tm̄ forma idē est qd̄
 diuina essentia.
 Tertius est q̄ sp̄sanctus put' ē amor et ne
 rus: nō p̄cedit a filio/ sed tm̄ a patre.
 Quartus est q̄ multe veritates fuerunt ab
 eterno q̄ non sunt ipse deus.
 Quintus est q̄ p̄mū nūc vel p̄ncipiū et creatio
 passio non sunt creator vel creatura.
 Sext' q̄ āgel' malus in p̄mo instāti suę cre
 ationis fuit malus/ et nunq̄ fuit nō malus.
 Septimus est q̄ nec aīe gl̄ificate/ nec corpa
 gl̄iosa vel gl̄ificata erūt in celo empyreo
 cū angelis: sed in celo aqueo vel crystalli
 no qd̄ est sup firmamentuz. Qd̄ etiā dicere
 p̄sumūt de beata virgine.
 Octauus q̄ āgelus in eodē instāti pōt esse
 in diuersis locis: et ē vbiq̄ si velit esse vbiq̄.
 Nonus ē q̄ q̄ habet meliora naturalia/ d̄ ne
 cessitate habebit maiorē gr̄am et gloriā.
 Decim' est q̄ diabolus nūq̄ habuit v̄n pos'

Parrhyus Condemnati et Reuocati

set stare: nec etiā adā in statu innocentie.
Assertiones oppositę erroribus
predictis.

Firmiter credēdū ē et nul

laten^o dubitādū/ q de^o i sua sba/ eētia v^l na
tura videbit ab angel/ sc̄tis z aiab^o glificat^o
Itē q vna est essentia subalis vel natura in
patre z filio z spūsācto. Et eadē essentia in
rōne forme in patre z filio z spūsācto.

Itē q spiritussanctus put est sanct^o et amor
pcedit ab vtroq. s. a patre z filio.

Itē q vna sola veritas fuit ab eterno que ē
deus. Et q nulla veritas fuit ab eterno q̄
nō sit illa veritas.

Itē q p̄mū nūc et creatio passio ē creatura.

Itē q malus angelus aliqñ fuit bonus z nō
malus: z post peccando factus est malus.

Itē q idē est loc^o corpis. s. empyreū celū s̄a/
ctoꝝ angeloz z beatay animay: et idē erit
corpoy hūanoy gloriicatoroy: et s̄lr idē est
loc^o spūalis sc̄toꝝ angeloz z hoim bonoy.

Itē q angel^o ē in loco p̄ distinctiōes: ita q si
est hic nō ē ibi i eodē instāti: ipossibile est
em̄ eū i eodē instāti esse vbiq: cū hoc sit p̄

Itē q fm q̄ p̄ordinatū ē z p̄desti (p̄iū dei.
natū a deo/ dabitur gratia z gloria.

Itē q mal^o angelus z adā habuerūt vñ pos
sent stare: et si nō vnde possent p̄ficere.

Itē eodē anno dñica q̄ cātabat Letare hie
rusalē. Ad. cclxx. Guilhelm^o postmodū Lō
stātieñ. eps i sermone beati Joānis bap̄ti
ste i domo minoy Parrhyus p̄dicauit q̄

libez arbitriū hz potētiā naturalē ad reci
piēdū grāz nō effectiua aliq̄ mō: qd falsū ē
qz nolens nō recipit eā. Sc̄do/ q̄ quidā na
tus nunq̄ fuit in grā/ s̄ sp̄ Ihsmael aut Ju
das fuit/ z nūq̄ ioānes: qd ē p̄tra fidē. Ba
ptizati em̄ habēt gratiā: de qua rephensus
publice in consequēti die apostolorū Pe
tri et pauli publice retractauit.

Pax z grā oib^o asserētib^o hāc x̄itatē. Data
fuit hęc snia parrhy^o anno dñi. Ad. cclxi. i
octaua Epiphanię. **C**apitulū V

Isti sunt errores codēna

ti z excōmunicati cū om̄ibus qui eos sciē
ter docuerūt vel asseruerunt: a dño Stepha
no Parrhyseñ. ep̄o: Anno dñi. Ad. cclxx.
die Mercurij añ festū b̄ti Nicolai hyema

Prim^o articulus ē/ q̄ intellectus oim̄ (lis.
hominū est vnus z idē numero.

Secūdus ē/ q̄ illa est falsa v^l impropria: hō
Tertius est/ q̄ volūtas hois ex (intelligit.
necessitate vult vel eligit.

Quartus/ q̄ om̄ia que i inferioribus agū
tur/ subsunt necessitati corpoy celestium.

Quintus/ q̄ mundus est eternus.

Sextus/ q̄ nunq̄ fuit primus homo.

Septimus/ q̄ aia q̄ ē forma hominis fm q̄
homo corrumpitur corrupto corpore.

Octauus/ q̄ anima separata post mortē nō
patitur ab igne corporeo.

Nonus/ q̄ libez arbitriū est potētia passiva
nō actiua. Et q̄ necessitate mouet ab ape

Decim^o/ q̄ de^o nō cognoscit singla. (tibili.
Undecimus/ q̄ de^o nō cognoscit aliud a se.

Duodecimus/ q̄ humani actus nō regūtur
Tredecim^o/ q̄ deus nō (puidētia diuina.
pōt dare immortalitatē vel incorruptibili
tatē rei corruptibili v^l mortali. **C**La. VI

Isti articuli qui sequūt cō

dēnati sunt a dño Stephano parrhyseñ.
ep̄o de p̄silio mḡfoꝝ theologie: Anno dñi
Ad. cclxxvj. die dñica qua cātabat Letare hie
rusalē in ecclia parrhyseñ. vbi excōicauit
i sc̄ptis oēs illos q̄ eos docuerunt v^l defen
derunt. Et p̄mo ordināf illi q̄ sunt de deo.

Primus/ q̄ deus nō ē trinus z vn^o: qm̄ trini
tas nō stat cū sūma simplicitate. Vbi em̄ ē
pluralitas realis/ ibi necessario ē additio z
compositio. Exemplū de aceruo lapidū.

Itē q̄ deus non pōt generare sibi similit^o: qd
em̄ generat ab aliquo: habet p̄ncipiū ali
qd a quo dependet: et q̄ i deo generare nō
est signum perfectionis.

Itē q̄ deus nō cognoscit alia a se.
Itē q̄ de^o nō pōt dare p̄petuitatē rei trāsmu
tabili vel corruptibili: vt ē corpus hūanū.

Itē q̄ deus siue p̄ma causa nō posset p̄duce
re effectū sibi eq̄lē/ nisi t̄paret suā potētiā.

Itē q̄ deus nō posset facere plures aias i nu
Itē q̄ deus nunq̄ plus creauit in/ (mero.
telligentiā q̄ modo creauit.

Itē q̄ deus est infinite virtutis in duratio
ne/ nō in actione. Talis em̄ infinitas nō est
nisi i corpore finito si esset. Et q̄ p̄ma cau
sa nō posset plures mūdos facere.

Item q̄ sine agente p̄prio vt patre z sole: a
deo nō posset fieri homo.

Item q̄ deū in hac vita mortali possumus
intelligere per essentiam.

Itē q̄ deus nō potuit fecisse primā materiā
nisi mediante corpore celesti.

Itē a voluntate antiqua nō potest nouū p
cedere absq̄ trāsmutatione p̄cedente.

Itē q̄ p̄ma cā nō hz cognitionē aut sciētiā
futuroꝝ p̄tingētū. P̄mo: qz futura p̄tin
gētia sunt nō entia. Sc̄do: qz futura p̄tigē
tia sūt p̄ticularia: deus aut cognoscit x̄tu
te itellectiua/ q̄ nō pōt cognoscere p̄ticularē
re. Et si nō esset sensus: forte intellect^o nō
distigueret inf̄ sortē z platonē: licet distin
gueret inf̄ hoim z asinū. Tertio p̄p̄ ordi
nē cause ad causatū: p̄sciētia em̄ diuina ē
necessaria causa p̄scitoꝝ. **Q**uarta ratio

est ordo sciētie ad scitum: quous em̄ scia nō sit causa fati: ex q̄ tñ scif/ determinat ad alterā prē dictionis: z h̄ multo magis in scia Itē q̄ pmū pncipiū (diuina q̄ in scia nra. nō pōt esse sine diūsoꝝ factoz h̄ inferi nō mediātib⁹ alijs causis: eo q̄ nullū transmutās diūsimode trāsmutat nisi trāsmutatū. Itē q̄ ab vno primo agēte nō pōt esse multi Itē q̄ primū pncipiū nō (tudo effectū. est causa ppria efnoz/ nisi metaphozice. i. qz pseruat ea: qz nisi esset/ ea nō essent. Itē q̄ sic ex materia nō pōt aliqd fieri ex agēte: ita nec ex agente pōt aliqd fieri sine materia. Et q̄ de⁹ nō ē causa efficiēs/ nisi respectu ei⁹ qd̄ habet esse in potētia materiē. Itē q̄ entia declināt ab ordine causē prime in se p̄siderate: licet non in ordie ad reliqs causas agētes in vniuerso. hoc ē error: qz essentialior z inseparabilior est ordo entium ad causam primā q̄ ad causas inferiores. Itē q̄ deus nō potest esse causa noui facti: nec potest aliqd de nouo pducere. Itē q̄ de⁹ nō pōt mouere celum motu recto. Et est ratio: qz tūc relinq̄ret vacuum. Itē q̄ de⁹ nō pōt irregularis. i. alio mō q̄ mouet mouere aliqd: qz in eo non ē diuersitas Itē q̄ deus ē efnus in agēdo (volūtatis. z mouēdo sicut in essendo: alioqn̄ ab alio determinare qd̄ esset prius illo. Itē illud qd̄ de se terminat vt de⁹: aut semp aut nunq̄: z q̄ multa sunt eterna. Itē q̄ deū necesse ē facere qcqd̄ imediate sit ab ip̄o. Error: siue intelligat̄ de necessitate coactiōis: qz tollit libertatē arbitrij: siue d̄ necessitate imutabilitatis: qz ponit possibi Itē q̄ primū pncipiū (litatē alit̄ faciēdi. non pōt imediate pducere generabilia: qz sunt effectus noui. Effect⁹ aut̄ noui exigit causam imediatā q̄ pōt aliter se habere. Itē q̄ primū pncipiū nō pōt aliud a se pro ducere: qz ois differētia q̄ est inter agens z Itē q̄ deus non pōt (factū/ est p̄ naturā. imediate cognoscere p̄tingentia: nisi p̄ aliā causam particularem z proximam. Item q̄ si oēs causē fuerint aliqñ in quiete/ necesse est ponere deum mobilem. Itē q̄ de⁹ ē prima z necessaria causa p̄me in telligētie: q̄ posita/ ponit̄ effectus: z sunt si Itē q̄ deus nō est neces/ (mul duratione. saria causa motus corpoz supioꝝ z p̄iūctiōnis z diuisionis p̄tingētis in stellis. Itē ad hoc q̄ effectus oēs sint necessarij respectu causē prime: nō sufficit q̄ ipsa causa prima sit ipedibilis: sed exigit q̄ causē medie nō sint ipedibiles. Error: qz tunc de⁹ non posset facere aliquē effectum nouum sine causis posterioribus. Itē q̄ deus possit agere p̄ria: h̄ est mediāte

corpe celesti/ qd̄ est diuersum in vbi Itē q̄ de⁹ infinit⁹ virtute: nō qz facit aliqd de nihilo/ s̄ qz cōmunicat motū infinitū. Itē q̄ deus nō pōt in effectū causē secundarie sine ipsa causa secundaria. Error. Item q̄ effectus imediat⁹ a primo debet esse vnus tñ: z simillimus primo. Itē q̄ de⁹ v̄l̄ intelligētia nō ifundit sciaz aie hūanē i somno/ nisi mediāte corpe celesti. Itē q̄ p̄les sunt motores primi celi. Error. Itē q̄ primū imobile simplr non mouet nisi mediāte aliquo motu: z q̄ tale mouēs imobile est pars moti ex se. Itē q̄ potētia actiua nō pōt eē sine opatiōe z p̄mixta potētie passiue. Error: si intelligat̄ de quacūq̄ operatione. Item q̄ deus non pōt indiuidua multiplicare sub vna specie sine materia. Itē q̄ forma quā optet fieri z esse i materia nō pōt agi ab illo qd̄ non agit ex materia. Itē q̄ deus nō pōt facere accidēs sine subiecto: nec plures dimēstones simul esse. Itē q̄ ipossibile simplr nō pōt fieri a deo vel ab agēte. Error: si intelligat̄ de impossibili Itē q̄ ali⁹ ē intellect⁹ (fm̄ nūex vel naturā. in rōne fm̄ q̄ de⁹ intelligit se z alia. Error: qz licet sit alia ratio intelligēdi: nō tñ alius intellectus fm̄ rationem. Itē q̄ prima causa ē causa omniū entiu re/ morissima. Error: si intelligat̄ cū p̄cisione: ita. i. q̄ non ppinquissima est. Itē q̄ aliq̄ p̄nt casualit̄ euenire respectu p̄me causē: z qd̄ falsū ē oia eē p̄ordiatā a prima causa: qz tunc euenirēt de necessitate. Itē q̄ in causis efficiētib⁹ causa scda habet actionē quā non accepit a prima causa. Itē q̄ in causis efficiētib⁹ cessante causa prima nō cessat scda ab opatione sua: dum tñ scda operet̄ fm̄ materiam suam. Itē q̄ de deo nō pōt cognosci nisi qz ē/ siue Itē q̄ deū esse ens p̄ se positue (ip̄m esse. non est intelligibile: s̄ p̄uatiue ē ens aut per se intelligibile. ¶ Errores de angelovel intelligētia. ¶ Capitulū VII Itē q̄ oia sepata coeter na sunt primo principio. Itē q̄ itelligētie supiores creat̄ aias rōnales sine motu celi. Intelligētie at̄ inferiores creant̄ vegetatiuā/ sēsiuā motu celi mediāte. Itē q̄ itelligētia/ āgel⁹ v̄l̄ aia sepata nusq̄ ē. Itē substātie sepate eo q̄ h̄nt vnū appetitū/ non mutant̄ in opere aut operatione. Item q̄ itelligētie siue substātie sepate q̄s dicūt esse eternas nō habēt pprie causam efficientem/ sed metaphozice: qz habēt causam p̄seruantem in esse: sed non sunt facte

Barthysius Condemnati Et Reuocati

de nouo: qz sic essent transmutabiles.
 Itē qz i subijs sepatis nulla ē possibit trās/
 mutatio: nec sūt i potētia ad aliquā muta/
 tionē ad aliud: qz eterne sunt et imunes a
 Item qz substātie sepate q nō ha (materia.
 bēt materiā p quā plus sint in potētia qz i
 actu: z sunt a causa semp eodē mō se habē
 ter: ideo sunt eterne.
 Itē qz substātie sepate p suū intellectū cau/
 sant res ad extra.
 Itē intelligētia motrix celi insluit i aiaz rō/
 nalē/ sicut corp⁹ celi insluit i corp⁹ humanū.
 Itē qz angelus nō potest in actus oppositos
 immediate/ sed in actus mediatos: et hoc
 mediāte alio: vt orbe/ sole vel celo.
 Item qz angelus nihil intelligit de nouo.
 Itē qz si esset aliqua substātia sepata que nō
 moueret aliquod corpus i hoc mūdo sen/
 sibili: nō clauderetur in vniuerso.
 Item qz sbe sempiternę sepate a materia ha
 bēt bonū qd est eis possibile cum pducun/
 tur: nec desiderāt aliquid quo carent.
 Itē qz subę sepate sunt sua essentia: qz in eis
 idem est quod est/ z per hoc quod est.
 Itē omne quod nō habet materiā est eter/
 nū: qz quod non est factū p trāsmutationē
 materię p̄us nō fuit: ergo eternum.
 Itē qz intelligētie nō habēt materiā: de⁹ nō
 posset plures res eiusdē speciei facere: et qz
 materia nō ē angelis/ ptra fratrem Thomā.
 Itē qz intelligētie supiores nō sūt causa ali
 cui⁹ nouitatis in inferiorib⁹. Et qz superio/
 res inferiorib⁹ sunt cā eterne cognitionis.
 Item qz intelligētia pficit a deo in eterna
 te: qz fm se totū imutabilē ē: aia autē celi nō.
 Itē qz intelligētia inferior recipit esse a deo
 p intelligētiās medias.
 Itē qz scia intelligētie nō differt a sba intel/
 ligētie: ibi em̄ nō ē diuersitas intellecti ab
 itellectibilitate: nec diuersitas itellectoz.
 Itē qz sbe sepate sunt i actu ifinite: ifinitas
 em̄ nō ē impossibilis nisi i reb⁹ materialib⁹
 Itē qz intelligētie supiores imprūit i infe/
 rioribus: sicut aia vna intellectiua impri/
 mit in aliā z in animā sensitiuā: z p talē im/
 pressionē incātato: aliquis p̄icit camelū
 in foueam solo visu.
 Itē qz intelligētia cū sit plena formis/ imp/
 mit alias formas i mā p corpa celestia tāqz
 Itē qz subę sepate sūt alicu (p instrumēta.
 bi p opationē: z non pnt moueri ab extre/
 mo in extremū/ nec mediū: nisi qz pnt velle
 opari: aut in medio/ aut i extremis. Error:
 si intelligatur sine opatione substātiā nō
 esse in loco: nec transire de loco in locū.
 Itē qz itelligētia sola volūate mouet celū.
 Itē substātie sepate nusqz sunt fm substan/
 tiam. Error: si intelligat ita qz substātia sit

res essendi in loco: verum est qz nusqz sunt
 fm substantiam.
Errores de anima et intellectu.
Capitulum VIII
Itē qz intellect⁹ nō est for-
 ma corpis/ nisi sicut nauta nauis: nec ē pfe
 Itē qz itellect⁹ qñ vult in (ctio cēntial hois
 duit corpus: qñ nō vult non induit.
 Itē qz ex sensitiuoz intellectiuo non sit vnū
 p essentiā: nisi sicut ex intelligētia et orbe:
 hoc est vnū p appositionē.
 Itē qz intellectus humanus est eternus: qz
 est a causa semp eodē modo se habente: et
 quoniā nō habet materiā p quā prius ē in
 potētia qz in actu.
 Itē qz aia sepata nullo mō patit ab igne.
 Itē qz intellectus est vn⁹ numero oim: licet
 oino sepaf a corpe hoc: non tñ ab omni.
 Itē qz intellectus sortis corrupti nō habet
 scientiā eoz que habuit.
 Itē qz anima humana nullo mō est mobi/
 lis fm locū/ nec p se/ nec p accidēs: z si po/
 nat alicubi fm substantiā suā: nūqz moue/
 bitur de vbi ad vbi.
 Item qz scientia anime est terrena: et qz in/
 tellectus agēs z possibilis sunt eterni.
 Itē qz motus celi sunt ppter aiaz intellecti/
 uā: z qz aia intellectiua sui intellectus non
 potest educi nisi mediante corpore.
 Itē qz nulla forma ab extrinseco veniēs pōt
 facere vnū cū materia. Qd em̄ sepabile est
 cū eo qd est corruptibile vnū nō facit.
 Item anima sepata non est alterabilis fm
 philosophiā: licet fm fidē alteretur.
 Item qz anima ratiōalis quādo recedit ab
 aiali: adhuc remanet animal vnū.
 Itē qz aia intellectiua cognoscēdo se cog/
 noscit oia alia: species em̄ omniū rerū sibi
 sunt cōcreate: sed hoc cognoscere nō debe
 tur intellectui nostro vt noster est/ sed fm
 qz intellectus est agens. Error est.
 Itē qz aia est inseparabilis a corpe: et ad cor/
 ruptionē armonie corpalis corrupit aia.
 Itē qz sciētia magistri z discipuli est vna et
 eadez numero. Et ratio est: qz intellectus
 vn⁹ est: z forma nō multiplicat nisi qz edu/
 citur de potētia materię.
 Itē qz intellect⁹ agēs nō copulat nro possi/
 bili. Et qz intellect⁹ possibil nō vnif nobis
 fm subam: z si vniret/ z forma nobiscū eēt
 Itē qz opatio intellect⁹ nō vni (inseparabilis
 ti copulat corpi: ita qz opatio est rei nō ha
 bētis formā qua operet. Error ē: qz ponit
 qz intellectus nō sit forma hois.
 Itē qz nihil pōt sciri ab iutellectu post eius
 Itē qz intellectus q est postre/ (sepationē.
 ma hois pfectio ē penit⁹ abstractus. Ul qz

Intellectus vltima vel postrema operatio hominis: et est totaliter abstractus.
 Item q intellectus possibilis est inseparabilis a corpore simpliciter quantum ad hunc actum qui est spiritus receptio et quantum ad iudicium quod fit per simplicem spiritum acceptationem vel intelligibiliu compositionem. Error: si intelligat de receptione omnimoda.
 Item q intellectus agens est quidam substantia separata superior ad intellectum possibilem: et quod secundum substantiam potentiam et operationem est separata a corpore nec est forma corporis humani.
 Item q inconueniens est ponere aliquos intellectus nobiliores alijs: quia cum illa diuersitas non possit esse a parte corporum oportet quod sit a parte intelligentiarum: et sic anime nobiles et ignobiles essent necessaria diuersarum specierum sicut intelligentie. Error: quia sic anima christi non esset nobilior anime iude.
 Item q intellectus speculatiuus simpliciter est eternus et incorruptibilis: respectu vero huiusmodi hominis corruptibilis phantasmatibus in eo.
 Item q intellectus possibilis nihil est in actu antequam intelligat: quia in natura intelligibili esse aliquid in actu est esse actu intelligens.
 Item q ex intelligente et intellecto fit vna substantia: et quod intellectus sit ipsa res intellecta formaliter.
 Item q nos peius vel melius intelligimus: huiusmodi puenit ex intellectu passiuo quem dicunt esse potentiam sensitiuam. Error est: quia huiusmodi ponit vnum intellectum in omnibus: aut equalitatem in omnibus animalibus.
 Item q intellectus non potest transire de corpore in corpus: ita quod successiue sit motor diuersorum corporum.
 Item q intellectus noster per suam naturam potest pertingere ad cognoscendam essentiam per se causa. Hoc male sonat: et est error si intelligat de cognitione mediata.
 Item q anima nunquam moueret nisi corpus moueret: sicut graue vel leue nunquam moueret nisi aer moueret.
¶ Errores de voluntate siue libero arbitrio. ¶ Caplm IX
Item q de sui natura non est determinatum ad esse vel non esse: non determinat nisi ad aliquid quod est necessarium respectu sui. Error.
 Item q voluntas manente passione et scientia in particulari et in actu non potest agere contra eam.
 Item si ratio recta et voluntas recta. Error est: quia est contra glo. Aug. sup illud ps. Concupiuit anima mea desideria tua. Et quia secundum huiusmodi ad rectitudinem voluntatis gratia non esset necessaria: sed solum scientia: quod fuit error Pelagij.
 Item q voluntate existente in tali dispositione in qua nata est moueri: et mouente sic dispositio quod natum sit mouere impossibile est voluntatem non velle.
 Item q ordo est causa voluntatis medici vt sanet.

Item q voluntas et intellectus non mouentur in actu per se: sed per causam sempiternam. scilicet per corpora celestia.
 Item q appetitus cessantibus impedimentis/necessario mouetur ab appetibili. Error de intellectiuo.
 Item q voluntas secundum se est indeterminata ad opposita sicut materia: determinatur ab appetibili sicut materia ab agente.
 Item q homo agens ex passione coacte agit.
 Item q post conclusionem factam de aliquo faciendo voluntas non manet libera: et quod penes non adhibentur a lege nisi ad correctionem ignorantie: et vt correctio sit alijs principium cognitionis vel generationis.
 Item q voluntas hominis necessatur per suam cognitionem: sicut appetitus bruti. agens est ad vtrilibet: imo determinatur.
 Item q effectus stellarum super libere arbitrium sunt.
 Item q voluntas nostra subiecta occultis potestati corporum celestium.
 Item q voluntas necessario persequitur quod firmiter creditur esse a ratione: et quod non potest abstinere ab eo quod ratio dicitur: hec autem necessitatio non est contra.
 Item q homo in omnibus actibus natura voluntatis suis actibus sequitur appetitum et spiritum maiorem. Error: nisi intelligat de maiore et in mouendo.
 Item q non est possibile esse partem in potentia anime superioribus: et ita peccat passioe et si voluntate.
 Item q scientia prior solui est causa que anima rationalis potest in opposita nisi per accidens ratione alteri.
 Item q anima nihil vult nisi mota ab alio a se: vnde istud falsum est: anima seipsa vult. Error: si intelligat mota ab alio. scilicet appetibili vel ab obiecto: ita quod appetibile et obiectum sit tota ratio.
 Item q duobus bonis (motus voluntatis ipsius) oppositis quod fortius est: fortius mouetur. Error est nisi quantum est ex parte boni mouentis.
 Item q omnes motus voluntarij reducuntur ad motum primum. Error: nisi intelligat in motore primum simpliciter non creatum. Et intelligendo de motu secundum substantiam et non secundum deformitatem.
¶ Error de toto conuicto: id est de toto composito naturali perfecto siue de homine. ¶ Caplm X
Item q homo per tanto dicitur in telligere per quanto celum dicitur ex se mouere vel intelligere vel viuere: id est quia agens istas actiones est ei vnitum vt motor mobili: et non substantialiter.
 Item q humanitas non est forma rei sed rationis.
 Item q forma hominis non est ab extrinseco sed educitur de potentia materie: quia aliter non esset generatio vniuoca.
 Item homo per nutritionem potest fieri alius numeraliter et individualiter.
 Item q homo est homo propter animam rationalem.

Bartholomaeus Condemnati et Reuocati

¶ Errores de mundo et mundi eternitate. **¶** Caplm XI

¶ Item qd nihil est eternum a parte finis qd non sit eternum a parte principij: quia est contra fidem: et error.

¶ Item qd redeuntibus corporibus celestibus oib⁹ in idē punctū: qd sit in triginta milib⁹ annoz/redibūt idē effectus qd et modo.

¶ Item qd non fuit primus homo/nec erit vltimus: imo semper fuit/et semper erit hominis ex homine generatio.

¶ Item qd generatio hominis est circularis: eo qd forma hominis redit pluries super eandem partem materie.

¶ Item qd qz sortis factus ē nō receptibilis eternitatis: et si debet esse eternus/neceffe ē vt transmutet natura et specie.

¶ Item qd mundus est eternus qd ad oēs spēs in eo ptetas: et qd tempus eternū et motus et materia agens et suscipiens: qz ē a potentia dei infinita: et impossibile est inuolutiones esse in effectu sine inuolutione in causa.

¶ Item qd nihil esset nouū/nisi celū esse variatum respectu materie generabilium.

¶ Item impossibile ē soluere rōnes phi de eternitate mundi/nisi dicamus qd voluntas pmi impli-

¶ Item qd duo sunt pnci/ (cat incōpossibilia. pia eterna. s. corpus celi et anima eius.

¶ Item qd tria sunt principia eterna in celestib⁹: subiectū motus eterni/anima corporis celestis/et primum mouens desideratum. Error est quo ad duo prima.

¶ Item qd mundus ē etern⁹: qz oē qd habet naturā p quā possit esse in futuro toto: habet naturā p quā potuit esse in toto pterito.

¶ Item qd mund⁹ licet sit fact⁹ ex nihilo: nō tñ ē factus d nouo: et qd quis de nō esse exierit ad eē nō eē nō pcessit esse duratiōe/et natura tñ.

¶ Item qd theologij dicētes qd celuz qd qd dicit: arguūt ex falsa suppositiōe. Et qd dicere celū esse et nō moueri est dicere p̄dictoria.

¶ Item qd infinite pcesserūt celi reuolutiones: quas non fuit impossibile comprehendere a p̄ma causa/sed ab intellectu creato.

¶ Item qd elemēta sunt eterna: sunt tñ facta de nouo in dispositione quā non habent.

¶ Item qd quis generatio hominū possit deficere voluntate primi: tñ non deficiet: qz orbis primus non tñ mouet ad generationē elemētoz/sed etiam hominum.

¶ Item qd si celum stare/ignis in stupam non ageret: quia nec deus esset.

¶ Item qd celū nunq̄ dicit: qz generatio inferiorū qd ē finis mot⁹ celi cessare nō debet. Alia rō: qz celū suū esset: et suā virtutē habet a motore suo: et hoc p̄seruat celū p suū motum. Unde si cessaret a motu/cessaret ab esse.

¶ Item qd euum et tempus nihil sunt in re/sed solum in apprehensione.

¶ Item qd q generat mundū fm totū ponit vacuū: qz locus necessario p̄cedit generatū in loco: et tūc ante mundi generationē fuisset locus sine locato: quod est vacuum.

¶ Item elemēta p̄ma generatiōe sūt facta ex ni-

¶ Item qd vniuersum (hilo chaos/et sunt eterna. nō pōt deficere: qz p̄mū agēs habet trāsmutare materiam eternalit vicissim: nūc ad istā formā/nūc ad illā: et sicut materia nata ē trāsf

¶ Item qd tps ē infinitū qd ad vtrū/ (mutari. qz extremū: licet em̄ impossibile sit infinita eē p̄trāsita/qz aliqd fuit p̄trāsēdū: nō tñ impossibile est infinita esse p̄trāsita quoz nullum fuit p̄transendum. Error.

¶ Item qd nālis p̄hs simplr debet negare mundi nouitatem: qz innitit causis et rōnib⁹ nālib⁹. Fidelis aut pōt negare mundi eternitatem: quia nititur causis supnaturalibus.

¶ Item qd ratio phi demonstrans motum celi eternum/non est sophistica. Et mirum est qd homines p̄fundi hoc non vident.

¶ Item qd creatio nō est possibilis: qz quis contrarium sit tenendum fm fidem.

¶ Item qd nō ē vez qd aliqd sit ex nihilo/vl neqz

¶ Item qd creatio (factū sit in p̄ma creatiōe. non debet dici mutatio ad esse. Error: si intelligat de omni modo mutationis.

¶ Errores de celo et stellis. La. XII

¶ Item qd corpa celestia mouent a p̄ncipio intrinseco qd ē aia: et qd mouent p̄ aiaz et p̄ virtutē appetitiuā sic aial. Sicut em̄ aia appetens mouet/ ita et celum.

¶ Item corpa celestia ex se hnt eternitatem sue substantie/sed non eternitatem sui motus.

¶ Item qd aia celi ē intelligētia. Et orbis celestes sunt infra intelligētiā sic organa: sic auris: et oculus est organū virtutis sensitivę.

¶ Item qd si i aliq̄ hūore virtute stellaz deuenirēt ad talē p̄portionē/cuiusmodi p̄portio ē i se minib⁹ p̄moz parentū: ex illo hūore posset generari hō. Et qd sufficēter posset generari ex putrefactione vel ex putredine.

¶ Item omnū formaz causa effectiua est orbis

¶ Item natura qd ē p̄ncipiū mot⁹ in corpib⁹ celestib⁹/est intelligētia mouēs. Error: si intelligat de natura qd est actus vel forma.

¶ Errores de natura generabilium et corruptibilium. La. XIII

¶ Item qd forme nō recipiūt diuisionē/nisi fm diuisionē materie. Error: nisi intelligat d formis educti d potētia materia

¶ Item qd forma mālis non pōt creari. (terre.

¶ Item qd nihil debet credi nisi p se notū: vel qd ex p se notis pōt determinari vel declarari.

¶ Item qd materia exterior obedit substantie

spūali. Error: si intelligat simplr z fm om-
nem modū transmutationis.
Itē q̄ indiuidua eiusdē spūi/ vt sortes z pla-
to differunt solū rōne materie. Et q̄ forma
hūana eadē existēte nūero in vtroq̄/nō est
mix si idē nūero est in diuersis locis.
Item q̄ possibile est q̄ materialis fiat ignis
diluuium vniuersale.

Errores de necessitate euentus rerum. **Capitulum XIII**

Itē q̄ nihil a casu s̄ oīa a necessitate veniūt. Et oīa futura q̄ erūt ne-
cessitate erūt: z q̄ nō erūt/ ipossibile ē esse et
q̄ nihil euenit p̄tingēter/ p̄siderādo oēs ca-
sus. Error: q̄ p̄cursor causaz ē de diffiniti-
tate locoz acq̄runt necessitates euentū.

Itē q̄ ex diuersis signis celi significant di-
uerse p̄ditiōes in hoib⁹ tā bonoz aut dono
Itē q̄ q̄busdā si/ (rū spūaliū q̄ rex tpaliū.
gnis aut figurē sciunt hoim intētiōes z mu-
tatiōes intētiōnū. Et an intētiōes ille p̄fici-
endē sint. Et q̄ p̄ tales figuras sciunt euet⁹
p̄grinoz/ captiuatio hoim aut solutio ca-
p̄rioz. Et an nati futuri sint sciētes vel la-

Itē q̄ ferūt q̄ dispositio vniuersi (trones.
p̄cedit ex p̄uidētia diuina: non imediate/ s̄
mediāte motu supioz. Et q̄ illud fac si ipo-
nit necessitatē inferiorib⁹: q̄ h̄nt p̄rietatē/ s̄
Itē q̄ sanitatē z ifirmitatē vitā (supiozib⁹.
z mortē: attribuit positioni fidez/ z aspe-
ctu fortune/ dicētes: q̄ si eū aspererit fortu-
na/ viuet: si non aspererit/ moriet. Error.

Itē q̄ hora generatiōis hois in corpe suo et
p̄sequēs in aīa q̄ sequit̄ ex ordine causaz
supioz z inferiorib⁹: uest hoī dispositio iclinās
in tales actiōes/ euet⁹. Error: nisi itelligat
de euetib⁹ naturalib⁹/ z p̄ viā dispositiōis.

Errores de accidēte. **Ca. XV**

**Itē q̄ cuz de⁹ nō cōpat̄ ad entia in rōne cause material vel formal/ nō
facit accidēs esse sine subiecto: de cui⁹ rati-
one est in actu inesse subiecto suo.**

Itē q̄ accidēs existēs sine subiecto nō ē acci-
dēs nisi equoce. Et q̄ ipossibile ē q̄titatē si-
ne dimēsiōe eē p̄ se: h̄ em̄ eēt ipaz eē subaz.
Itē q̄ facere accidēs eē sine subiecto habet
rōnē ipossibilis iplicātis p̄ditiōnē: vt cre-
dimus in eucharistia. Quintus error.

Itē q̄ de⁹ nō posset facere accidēs sine sub-
iecto: nec plures dimensiones simul esse.

**Errores de scientia siue philoso-
phia.** **Capitulum XVI**

**Itē q̄ oēs scie sunt neces-
sarie p̄ter phisicas disciplinas. Et q̄ non
sunt necessarię/ nisi p̄p̄ p̄suetudinē hoim.**

Itē q̄ nulla q̄stio disputabilis est p̄ rationē
quā philosophus non deberet disputare et
determinare: q̄ rationes accipiunt a reb⁹.
Philosophia autem omnes res habet con-
siderare fm diuersas sui partes.

Item q̄ possibile vel impossibile simplici-
ter: id est omnibus modis est possibile vel
impossibile fm philosophiam.

Itē q̄ sapiētes mūdi sunt phi t̄m.

Item q̄ non est excellentior status q̄ vaca-
re philosophiē.

Itē q̄ hō nō debet eē p̄tētus auctoritate ad
habendā certitudinē alicuius q̄stionis.

Itē q̄ ad hoc q̄ homo habeat certitudinē
p̄clusiōis: oportet q̄ sit fundatus sup prin-
cipia p̄ se nota. Error: quia generaliter taz
de certitudine apprehensionis/ q̄ adhesio-
nis loquitur.

Errores de sacra scriptura.
Capitulum XVII

**Itē q̄ sermones theologi
confundati sunt in tabulis.**

Itē q̄ nihil plus scit̄ p̄ter scire theologiā.

Item q̄ fabulę z falsa sunt in lege christia-
na sicut z in alijs.

Item q̄ lex christiana impedit addiscere.

Itē q̄ lex natural phibet infectionē aialū
irōnabiliū sic z rōnabiliū: licet nō t̄m.

Errores de fide et sacramentis.
Capitulum XVIII

**Itē q̄ nō est curandū de fi-
de si dicat̄ aliquid esse hereticum: quia est
contra fidem.**

Item q̄ nō est credendū nisi p̄ se notum: vel
ex p̄ se notis possit declarari.

Item q̄ non est curandū de sepultura.

Item q̄ non est orandum.

Itē q̄ nō ē p̄fessio faciēda nisi ad aparētiā.

Errores de raptu. **Ca. XIX**

**Itē q̄ raptus z visiōes nō
habent fieri nisi p̄ naturam.**

Errores de vitijs et virtutibus.
Capitulum XX

**Itē q̄ pctā cōtra naturaz:
vtpote abusus in coitu: licet sint p̄ naturā
speciei: non t̄m p̄ naturam indiuidui.**

Item q̄ simplex fornicatio: vtpote solutus

Itē q̄ dignitas eēt in (cū soluta nō ē pctā.
causis supiozib⁹ possit facere pctā z mōstra
p̄ter intētiōnē: cū natura hec posset.

Item q̄ delectatio in actib⁹ venereis nō im-
pedit actum siue vsum intellectus.

Itē q̄ p̄tinētia nō est essentialiter virtus.

Item q̄ perfecta abstinētia ab actu carnis
corrumpit virtutem z speciem.

Parrhyus Condemnati et Reuocati

Itē q̄ paupi hoīs fortuna non pōt agere in
Itē hūilitas put q̄s ostētat ea (mortalib⁹.
q̄ haber: s̄ vilipēdit r hūiliat se non ē virt⁹.
Error: si itelligat q̄ nec d̄t⁹ nec act⁹ d̄tuo/
Itē q̄ non sunt possibiles alię virtu (sus-
tes/nisi acquisite vel innate.

Itē q̄ castitas nō ē magl bonū q̄ pfecta ab/
Itē finis fribiliū ē mors. Error: si (stinētia,
excludat terrore iferni q̄ est extremus.

¶ Errores de resurrectione.

¶ Capitulū XXI

Itē q̄ nō cōtingit corpus
corruptū redire idē nūero/nec idē nūero re-
surgēt. Error.

Itē q̄ resurrectio futura nō debet credi neq̄
pcedi a p̄ho: q̄ ipossibile ē inuestigari p rō-
nē. Error: q̄ etiā p̄hs debet captiuare intel-
lectum in obsequium fidei christi.

¶ Errores de felicitate seu beatitu-
dine. ¶ Caplm̄ XXII

Itē felicitas nō pōt a deo

Itē dicere deū dare felici (ifundi imediate,
tatē vni r nō aliū/est sine rōne r figmentū.

Itē q̄ hō ordinat⁹ q̄tū ad intellectū r effectū
sic pōt eē sufficēter p d̄tutes intellectuales
r morales: de qb⁹ loq̄ p̄hs in ethicl: ē suf-
ficiēter dispositus ad felicitatē eternam.

Itē q̄ felicitas h̄r in hac vita r non in alia.

Itē q̄ hō post mortē amittit omne bonum.
Itē q̄ bonū qd̄ homini possibile est/psistit
in virtutibus intellectualibus.

¶ Sequitur articuli condemnati
Parrhyus. ¶ Caplm̄ XXIII

Iti articuli q̄ sequunt̄ fue-
rūt pdēnati parrhyi i facultate artiū. Ad.
cccxiij. i festo nati. dñi. ¶ Q̄ null⁹ magl/
baccalaure⁹ vl scholar⁹ i artiū facultate le-
gēs parrhyi⁹ audeat ppōnē famosā illi⁹ au-
ctoris cui⁹ librū legit dicere simplr eē falsā
de d̄tute sermōis: s̄ credi debeat/ q̄ auctor
licet ponēdo illā habuit vnū intellectū: s̄ vl
pcedat eā vl sensuz vez distinguat a sensu
falso. Causa huius ē: q̄ pari rōne ppōnes
biblie absoluto sermōe erūt negāde: qd̄ est
piculosuz. Et q̄ sermo nō habet d̄tatē nisi
ex ipositōe r vsu cōi accipiat vl alioz: nō
talis ē virt⁹ sermonis ql̄r eo cōif auctores
vtunt: r qualē erigit materia: cū sermones
sint inquirēdi penes materiā subiectā.

Itē q̄ nō dicat simplr vl de d̄tute sermonis
oēz ppōnē esse falsā q̄ esset falsa fm supposi-
tionē psonalē terminoz: q̄ iste error du-
cit ad errozē porē. Auctores em̄ sepe vtunt̄
alijs ppositionibus suppositionis.

Itē q̄ nō dicat q̄ nulla ppō distinguēda sit:
qm̄ h̄ ducit ad pdictos errores: q̄ si disci-
pulus vnū sensū ppōnis accipiet: r doctoz
aliū itellerit: discipul⁹ false iformabit/ do-
nec ppō distinguet. S̄lt̄ si opponēs vnū
sensem intelligat r r̄idēs aliū recipiet: dis-
putatio erit ad tantū si nulla fiet distinctio.

Itē q̄ null⁹ dicat nouā ppōnē eē pcedēdā si
nō sit vera in ei⁹ sensu pprio: q̄ h̄ dicere du-
cit ad errores pdictos: q̄ biblia r auctores
nō semp vtunt̄ sermōib⁹ fm pprios sensus
ipsoz. Magis em̄ optet in affirmādo vel
negādo sermones ad materiā subiectā at-
tendere q̄ ad pprietatē sermonis.

Disputatio nāq̄ ad pprietatē p̄terq̄ i sensu
pprio/ nō ē disputatio nisi sophistica: dis-
putatiōes doctrinales r dialecticę q̄ inq̄si-
tionē d̄tat̄ attēdat/ modicā h̄nt de noib⁹
Itē q̄ null⁹ dicat sciaz nouā (sollicitudinē.
esse de reb⁹ q̄ nō signat: r q̄ nō sunt termini
vel ofones: qm̄ in sciēt̄s vtuntur terminis p
reb⁹ q̄s nobiscū portare nō possum⁹ ad dis-
putationes: ideo sciaz habem⁹ de reb⁹: li-
cet mediātibus terminis vel orationibus.

Itē q̄ nullus asserat simplr absq̄ orōne vel
distinctiōe istas ppōnes vel p̄siles/ q̄ sortes
vel plato/ vel deus r creatura nihil sunt: q̄
ista d̄ba prima facie male sonāt: q̄ talis p
positio sensū vnū habet falsuz: videlicet si
negatio in hac dictione nihil implicat/ intelli-
geret eandē cadere sup ens singulariter/ s̄
vt supra entia pluraliter. ¶ Ca. XXIII

Iti sunt articuli reuocati

anno dñi. Ad. cccxviij. ij. die octobris par-
rhyus p frat̄e Joānē Guion ordinis mi-
noz in domo pdicatorz.

Item q̄ generare fm suam rationem forma-
lem non sit in patre.

Itē q̄ generare realiter elicītū sit in diuinis.

Item q̄ generare siue elicītum siue inelici-
tum sit in filio.

Itē q̄ generare r generari in diuis accepta
notionaliter sunt idē inf se in diuinis.

Item dicere q̄ pater in diuinis non sit for-
maliter generans alia generatione q̄ illa
qua filius formaliter est genitus.

¶ Capitulū XXV

Errores ioānis de mercu- ria ordinis Listerciēsi.

Articuli condemna-
ti p magistros parrhyiensēs. Anno domi-
ni. Ad. cccxviij. r phibiti omnibus bacca-
laureis legētib⁹ q̄ legūt vel legerūt sentē-
tias sub pena priuationis ab omni honore
facultatis: quoz articuloz aliqui reputan-
tur erronei: aliqui suspecti/ aut male sonan-
tes in fide.

Item q̄ satis erat possibile q̄ p voluntatem
aut volitionem creatam christus aliquid
voluit qd̄ nunq̄ debuit euenire.

Itē q̄ christ⁹ potuit dixisse falsus ⁊ asseruis/
se asserione creata vocali q̄ mentali.
Itē q̄ q̄libet vult deus/vult efficacit̄ esse.
Itē q̄ de⁹ facit q̄ aliq̄s peccet: ⁊ q̄ sit pctōr: ⁊
vult volūtate bñplaciti q̄ ille sit pctōr.
Itē q̄ nullus peccat volēdo aliquāliter ali/
ter q̄ deus velit eum velle.
Itē q̄ de⁹ aliqd̄ reprobat qd̄ ipse vult volū/
Itē q̄ quemlibet peccantē (tate bñplaciti.
deus vult peccare volūtate bñplaciti: ⁊ fa/
cit eum peccare ⁊ vult q̄ peccet.
Itē q̄ deus facit malū esse ⁊ pctm̄ esse.
Itē q̄ pctm̄ magis est bonum q̄ malum.
Itē q̄ aliq̄s faciat aliqd̄ oīno vt de⁹ vult ip/
sū facere volūtate bñplaciti q̄ talis peccet.
Item q̄ cūq̄ peccat/⁊ format voluntatē suā
volūtati bñplaciti dei/sic q̄ illa vult sicut
Itē q̄ possibile ē chustū (de⁹ vult eū velle.
fm̄ volūtate creatā errasse: ⁊ fm̄ hominē
Itē q̄ posset dici q̄ aīa (mēdaciū ptulisse.
chusti vnica verbo saltē p̄ accidens/posset
odire deum/vel respuere siue detestari.
Itē q̄ si aliq̄s hñs vsū liberi arbitrii incidēs
in tērationē tantā/q̄ non possit illi resistere
moueāt ad illecebā cū aliena vxore: nō cō
mittit adulteriū: ⁊ sic de alijs peccatis.
Item q̄ aliq̄ ē possibilis passio cui volūtas
etiā habita gr̄a q̄cūq̄ sine miraculo nō pos/
set resistere qn̄ eliceret actū fm̄ illā: ⁊ talis
Itē q̄ nō est peior deme/ (act⁹ nō ē pctm̄.
ritozie in casu q̄ vitiosum habet habitū de/
meritoriū cū actu q̄ q̄ habz hitū sine actu.
Itē q̄ nō ē peior moralit̄ q̄ vitiosum habet
habitū ⁊ actū q̄ q̄ habitū eiusdē rōnis ha/
Itē q̄ nō est melior merito (bet sine actu.
rie q̄ habet habitū meritoriū ⁊ actū: q̄ qui
habet p̄similem habitum sine actu.
Itē q̄ mal⁹ q̄cūq̄ malicia actuali ⁊ habitua/
li eq̄lib⁹ ad inuicē: nō est peior ex actuali si/
mul/q̄ ex actuali tm̄/vel ex habituali tm̄.
Itē q̄ bon⁹ q̄cūq̄ bonitate actuali ⁊ habitu/
ali adinuicē eq̄lib⁹ nō ē magl̄ bon⁹ ex vtra/
Itē q̄ nlla creatura (q̄ q̄ ex habituali tm̄.
aut nlla circūstātia rei bōa diminuit pctm̄
qn̄ sit tātū q̄tū foret sine illa ceterl̄ parib⁹.
Itē q̄ pia intētio ⁊ naturalis pietas augent
pctm̄/ ⁊ nō diminuunt ceteris paribus.
Itē pctm̄ post longā p̄suetudinē cōmissum
est minus q̄ foret ante p̄suetudinē.
Item q̄ odium pximi nō est demeritorium/
nisi quia phibitum a deo.
Itē q̄ pbabilif̄ posset sustineri cognitionez
vel volitionē nō esse distinctā ab aīa: imo ē
ipsa aīa: ⁊ sic sustinēs nō tenerē nec cogē/
ret negare p̄positionē p̄ se notā: nec nega/
re auctoritatem admittendam.
Itē q̄ pbabile est in lumine naturali nō esse
accidētia/ s̄ omnē rem esse substantiaz: ⁊ q̄

vbi nō esset fides: hoc esset ponendum/vel
probabiliter poni posset.
Itē q̄ nō ē euidēs euidētia reducta ad certi/
tudine p̄mi p̄ncipiū qn̄ qd̄cūq̄ qd̄ ē: posset
Itē q̄ tenētes vel cōit̄ te/ (p̄duci nobili⁹.
nec q̄ intētio/volitio/sensatio sint q̄litares
subiectiue existētes i aīa: q̄s pōt de⁹ creare
se solo: ⁊ q̄ h̄ ponere vult/habet p̄cedere et
dicere/q̄ deus pōt facere se solo q̄ aīa odi/
ret proximum ⁊ deum nō demeritorie.
Item q̄ deus est causa aliquāliter actus de/
meritoriū vt demeritorius est.
Item q̄ deus est causa peccati vt pctm̄ est:
⁊ mali inq̄strum malum est.
Item q̄ cūq̄ voluntas causat aliquid/cau/
sat taliter in virtute prime cause.
Item q̄ deus est causa maxima ⁊ immedia/
ta priuationis ⁊ iusticie in actu.
Itē q̄ de⁹ est actio ⁊ causa pcti vt pctm̄ est.
Itē q̄ deus ē causa cuiuslibet modi actus ⁊
cuiuslibet circūstātie producte.
Item q̄ a deo est q̄ actus demeritorius sit
Item q̄ quacūq̄ (inq̄strū demeritoriu⁹ est.
creatura demonstrata hęc est vera/hęc chi/
mera: intelligit̄: hęc chimera pōt intelligi.
Itē q̄ q̄cūq̄ creatura demonstrata: hęc ē ve/
ra/hęc res maior deo pōt cogitari.
Item q̄ p̄p̄ opa alicuius futura bona de⁹
p̄ordinauit aliquem ab eterno.
Itē q̄ aliq̄s p̄destinat⁹ ē ab eterno p̄p̄ bonū
vsū liberi arbitrii quē de⁹ p̄sciuit eū habitū
Itē q̄ nō sic grati ⁊ misericordis de⁹ p̄ (rū.
destinavit illū quē p̄destinavit/qn̄ ⁊ p̄ oī/
bus bonis ipsius futuris vel alterius.
**¶ Articuli ⁊ magistrū Nicolauū de
vlticuria. Anno domini. M. ccc.
xlviij. post festū omnium sanctorū.
¶ Capitulum XXVI**
¶ Isti sequētes articuli fue
rūt in romana curia p̄dēnati p̄ magf̄m Ni/
colauū sup̄ dictū publice in vniūsitare par/
rhyssiē reuocati. Dixi q̄ multa venerūt ad
animū: ex q̄bus p̄p̄di seu iudicauī bonū ef/
se simplr̄ scribere istū tractatū: ⁊ q̄ vltior
dilatio displicebat deo: reuoco tanq̄ p̄p̄/
sumptuosum/suspectum ⁊ periculosum.
Item q̄ de rebus p̄ apparētia naturalia q̄st
nulla certitudo haberi pōt: illa tamen mo/
dica pōt in breui tempore haberi/ si homi/
nes intellectū suū conuertāt ad res/nō ad
intellectū Aristotelis seu cōmentatoris: re/
uoco tanq̄ falsum ⁊ erroneum.
Item q̄ non pōt euidēter euidētia p̄dicta
ex vna re inferri seu p̄cludi aliam rem: vel
ex non esse vnius ad esse alterius: reuoco
tanq̄ falsum/erroneum ⁊ suspectum.
Item q̄ ille p̄p̄nes: deus est: deus non est/

Bartholomaeus Condemnati et Reuocati

penitus idē significat: licet alio et alio modo: reuoco tanq̄ falsum.

Itē q̄ dixi et sc̄psi q̄ hec pp̄o: hō ē aīal/nō est fm̄ fidē necessaria: nō attēdēs p̄nūc necessaria p̄nēritatē p̄dictoz̄ sm̄ioz̄: reuoco tanq̄ falsum.

Item dixi p̄hdolor in p̄ncipio p̄mo (falsū. q̄n legi sn̄iaz et i epla sc̄da et sexta q̄s sc̄psi p̄ Bonifaciū: q̄ ex eo q̄ vna res ē/nō p̄t euidēter euidētia ducta ex primo p̄ncipio in ferri q̄ alia res sit: reuoco tanq̄ falsum.

Itē dixi in locis p̄dictis q̄ ex eo q̄ vna res ē nō p̄t inferri euidēter q̄ alia res nō sit: reuoco tanq̄ falsum et erroneum.

Itē ex eo q̄ vna res nō est: p̄t euidēter in ferri euidētia ducta ex primo p̄ncipio q̄ alia nō sit: reuoco tanq̄ falsum.

Itē ex eo q̄ vna res nō ē/nō p̄t euidēter in ferri q̄ alia res sit: reuoco tanq̄ falsum.

Itē dixi in epla ad Bonifaciū q̄ certitudo euidētie nō habet ḡdus: reuoco tanq̄ falsū.

Item in eadē epla q̄ de substantia materialī alia ab aīa nostra nō habemus certitudinē euidētie: reuoco tanq̄ falsum.

Itē in eadē epla q̄ excepta certitudine fidei nō ē alia certitudo nisi p̄mi p̄ncipij: v̄l q̄ in primū p̄ncipiū p̄t reduci v̄l resolui: reuoco tanq̄ falsū.

Itē in epla q̄rta ad bonifaciū (co tanq̄ falsū. ciū: q̄ hec p̄sequētia: a est et p̄ri nō fuit: igit̄ alia res ab a est euidēs euidētia d̄ducta ex p̄mo p̄ncipio: reuoco tanq̄ falsū et hereticū.

Itē epla q̄nta ad bonifaciū q̄ hec p̄sequētia nō ē euidēs euidētia deducta ex p̄mo p̄ncipio: igit̄ ē app̄oximat̄ stupē: et nullū ē ipe dimētū: igit̄ stupa cōburef: reuoco tanq̄ falsū.

Itē i eadē epla q̄ nō scimus euidēter (sum. ter q̄ aliq̄ causa causet efficaciter q̄ non sit deus: reuoco tanq̄ falsum.

Itē in eadē epla q̄ nō scimus euidēter q̄ aliq̄s sit v̄l esse possit effect̄ naturalis p̄duct̄.

Itē in eadē epla q̄ q̄ (reuoco tanq̄ falsū. bulcūq̄ acceptis q̄ p̄nt esse causa alicuī effect̄: nō scim̄ euidēter q̄ ad positionē eoz̄ sequat̄ effect̄ positiū: reuoco tanq̄ falsum.

Itē q̄ nescim̄ euidēter q̄ in aliq̄ p̄ductione p̄currat subiectū: reuoco tanq̄ falsum/he.

Itē epla p̄dicta q̄ nul/ (reticū et erroneū. la p̄t esse simplr demonstratio q̄ ex existētia causar̄ demōstret existētia effectus: reuoco tanq̄ falsum/hereticum et erroneum.

Itē epla p̄dicta q̄ nō ē nob̄ euidēter notum q̄ possit fieri aliq̄ demōstratio a priori realiter differenti: reuoco tanq̄ falsum.

Itē q̄ nō p̄t euidēter ostēdi nobilitas vnī rei sup̄ aliam rem: reuoco tanq̄ falsum.

Item in p̄dicta epla q̄ q̄cūq̄ re demōstrata nullus scit euidēter q̄n excedat in nobilitate oēs alias res: reuoco tanq̄ falsum.

Itē q̄cūq̄ re demōstrata null̄ scit euidēter

q̄n illa scit deus/si p̄ deū intelligamus ens nobilissimū: reuoco tanq̄ falsum.

Itē eadē epla q̄ aliq̄s nescit euidēter q̄ vna res sit finis alterius: reuoco tanq̄ falsū/he.

Itē eadē epla in q̄libet (reticū et erroneū. re oīsa null̄ scit euidēter q̄n ipe idē debeat iponere honorē maximū: reuoco tanq̄ falsū.

Itē epla p̄dicta q̄ aliq̄s nescit euidēter q̄n ista rōnabilis possit p̄cedi: si aliq̄ res ē de^o et p̄duct̄: reuoco tanq̄ falsum et erroneū.

Itē dixi in vico straminū q̄ nō p̄t euidēter ostēdi q̄n q̄libet res sit et̄na: reuoco tanq̄ falsum/erroneum et hereticum.

Itē epla sexta ad Bernardū dixi q̄ pane demōstrato nō p̄t euidēter ostēdi q̄n ibi sit aliq̄ res q̄ nō sit accidēs i instro reuocatio.

Itē dixi epla septia (nis: reuoco tanq̄ falsū. q̄d p̄t dici sine p̄dictiōe ad quā q̄s p̄t dici: q̄ oīs res d̄ mūdo ē p̄ducta: reuoco tanq̄ falsum/hereticum/erroneū et blasphemum.

Itē epla eadē dixi q̄ ista p̄sequētia nō est euidēs a ē p̄ductū: igit̄ aliq̄s p̄ducēs ē a vel

Itē epla nona ad (fuit: reuoco tanq̄ falsū. Bernardū dixi: q̄ iste p̄sequētia nō sunt euidēs: act̄ intelligēdi ē: igit̄ intellect̄ ē/actus volēdi ē: igit̄ volūtas ē: reuoco tanq̄ falsū.

Itē dixi sel in vico straminū q̄ nō p̄t euidēter ostēdi q̄n q̄ apparēt/sint vera: reuoco tanq̄ falsū.

Itē dixi in q̄dā disputatiōe q̄ (q̄ falsū. de^o et creatura nō sunt aliqd̄: reuoco tanq̄ falsum.

Item dixi in quadā disputatiōe (falsum. ne/q̄ contradictoria ad inuicem significāt idem: reuoco tanq̄ falsum.

Item dixi q̄ vidi in dictis

Aristotelis et cōmētatoris q̄stiones mille de terminatas: p̄ q̄s nō inueni rōnes demōstratiuas: s̄ bñ mibi occurrūt aliq̄ p̄ q̄s videbatur mibi q̄ ita possent teneri rōnes oppositē sic p̄positē ab eis: q̄s tñ dixi nō eē definitas et oppositas/s̄ solū pbabiles. Istū articulū assero falsum: et reuoco sicut iacer.

Itē q̄ cū noticia q̄ p̄t haberi fm̄ apparētia naturalia: possit in modico tpe multū admirari q̄ aliq̄ studēt in Aristotele et cōmētatore: et vsq̄ ad etatē decrepitā: et p̄p̄ eoz̄ rū sermones logicos deserat res morales et cāz boni: cōis intātū q̄d nūc exurrexit amicus veritatis. s. q̄ et ipsemet fecit sonare turbā suam: vt dormiētes in somno excitaret.

Contristati sunt valde: et q̄si armati/ad capitale bellū contra eū irruerūt: istū articulū reputo falsum et p̄sumptuosum.

Item q̄ res absolute p̄manentes de quibus dicit̄ cōmuniter q̄ generant̄ et corrumpuntur sunt et̄ne: siue sint substantie/siue accidentia: reuoco et assero tanq̄ falsum/he/reticum et erroneum.

Errores   Articulati   Et

Itē q̄ i reb^o naturalib^o nō ē nisi mor^o localis
 disgregatiōis ⁊ gregatiōis: ita q̄ q̄n ad ta
 lē morū seq̄t gregatio corp^m athomaliū
 naturalū: colligūt adiucē: ⁊ sortiūt natu
 rā vni^o suppositi dē gnātio: q̄n segregāt/ dē
 corruptio: et q̄n p morū localē athomalia
 cū aliq̄ supposito: q̄ sūt talia q̄ nec aduēt^o
 eoz videt̄ facere ad morū suppositi: vel ad
 id qd̄ opatio natural^{is} ei^o: tūc dē alteratio:
 istū articulū assero hereticū ⁊ reputo falsū.
Itē q̄ lumē nihil aliud ē q̄ qdā corpa/ q̄ na
 ta sūt seq̄ morū sol^o v^o alteri^o corp^m lumio
 si: ita q̄ sit p morū localē talū corpoz ad
 ueniētū ad pntiā corp^m luminosi. Et si di
 cat q̄ nō sit p morū localē q̄ in instāti sit:
 rīdet̄ q̄ imo sit in tpe sic san^o: licet nō pci
 piam^o: q̄ sit sbito: istū articū reputo falsū.
Itē q̄ vniuersū ē pfectissimū fm se ⁊ fm oēs
 suas pres: ⁊ q̄ nulla pōt esse impfectio nec
 in toto nec in ptib^o/ p^o h^o oportet totū ⁊ p
 tes esse etnas: nec trāsire de nō esse ad esse/
 nec ecōuerso: q̄ ad illud seq̄ret̄ necessario
 in vniuerso vel in ptib^o ei^o impfectio. Istuz
 articulū reputo ⁊ assero falsum et erroneū.
Item quicqd̄ est in vniuerso/ melius est ip
 sum q̄ non ipsum. Istum articulum repu
 to ⁊ assero falsum ⁊ erroneum.
Itē q̄ due albedines aut q̄cūq; duo indiu
 dua eiusdē speciei cōueniūt ad sensum vel
 intellectū: vt eadē res sunt oīno eadē: nec
 debet eis negari aliquis gradus idēitatē
 q̄tūcūq; sint in diuersis sitib^o vel supposi
 tis. Istū articulū reputo falsum ⁊ erroneū.
Itē q̄ pmiatio bonoz ⁊ punitio maloz p h
 sit/ q̄ q̄n corpa athomalia segregant/ rema
 nēt qdā spūs q̄ dicunt̄ vn^o intellect^o: ⁊ ali^o
 sensus: ⁊ isti spūs sic in bono se habebāt in
 optima dispositiōe: sic se habebūt infinites
 fm q̄ illa iudicia infinites gregabunt: et
 sic in h^o bon^o pmiabit: mal^o autē puniet: q̄
 infinites q̄n iterabit gregatio iuoꝝ atho
 maliū/ habebit semp suā malā dispositiō
 nē. Vel pōt alit̄ poni/ q̄ illi duo spūs bono
 rū q̄n dicunt̄ corrupi/ supposita eoz sūt al
 teri supposito pstituto ex athomis pfectio
 ra: iccirco intelligibilia magis q̄ prius re
 meāt ad eos. Istū articulū assero falsum et
Itē q̄ omne corruptibile inclu (erroneū.
 dit in se repugnantiam ⁊ contradictionē:
 reputo falsum/ erroneum ⁊ hereticum.
Itē q̄ illi cōclusioni: Res pmanētis nature
 sunt etne: magis ē assentiendū q̄ opposite:
 ⁊ si aliqui dicāt eā negare fidē: ex h^o nō ostē
 dit vel nō ostendūt q̄ h^o nō pnt dicere nisi
 mentiēdo. Istū articulū reputo falsum.
Itē q̄ actus aīe nre sunt etni: s̄ q̄ aliq̄n in
 telligimus aliq̄n nō: s̄ p tātō ē: q̄ p motuz
 spūalē reddit aliq̄ rō intelligibilis cū piū/

gunē aliq̄ circa sensum: sic dicit in rebus p
 manētibus mutabilib^o/ nihil ē nouū de no
 uo in esse positū: cū aliq̄ res ē aliq̄n pns ali
 cui p motū localē/ cui primo non erat pns.
Istū articū assero falsū ⁊ reputo hereticū.
Itē q̄ supposita redibūt eadē nūero p redi
 tū celestū ad eūdē sitū. Istū articulū asse
Itē q̄ eadē itel (ro falsū ⁊ reputo erroneū.
 lectio que nūc est i pns mihi/ erit postea
 pns alteri supposito: istū art. reputo falsuz.
Itē q̄ potētie nihil recipiūt ab obiectis/ s̄ p
 sente obiecto: sic ⁊ alijs pcurrētib^o ad opa
 tionē potētie aliq̄ realitas efficit̄ pns aīe/ q̄
 prius non erat pns: ⁊ tñ erat alteri pns/ nec
 fit pns: vt sic p resolutionē corpoz athoma
 liū vt dicit/ s̄ solū p quendā motū spūalem
 iuxta grāz: istū articulū reuoco ⁊ assero fal
 sum in se ⁊ in ordine ad pcedentē heresim
Itē sic vilia tēdūt ad cētrū ⁊ ad (sapiētē.
 terrā p^o vnigenitatē: q̄ sunt filia: ignis
 autē ad ignē: ⁊ corpa alia nobilia ad sibi si
 milia: ita videt̄ q̄ ad aīas nobiles veniāt
 exēplaria nobilia/ ⁊ ad viles vilia: ⁊ q̄ sunt
 de terra/ terrea loquunt̄. Tñ talis aduēt^o
 exemplaris nobiliū vel viliū videt̄ attesta
 ri pfectionē vel impfectionē aīaz: q̄ talia
 exēplaria vt sic nō veniūt nisi p^o vnige
 neitatē: istū articulū reprobo ⁊ reputo fal
Itē q̄ si nō ponēt generationē/ nō po (sum.
 nēt subiectū: s̄ solū ordinē ipsi^o cause post
 nō esse: puta/ s̄ ens ē/ ⁊ pns nō fuit: vt si ali
 qd̄ motū intelligeret: h^o esset respect^o funda
 tus in ente: nec sub alio intellectu pcederet
 pclusionē oppositi tā p^o ex nihilo nihil
 fit. Istum articulum reputo falsum.
Itē q̄ desiderū naturale nō est frustra: ideo
 qd̄ desideram^o aliq̄n adipiscimur. Tñ q̄
 cūq; appetit ire ad nostraz dñaz/ aliq̄n ibit.
Istū articulū reputo falsū/ erroneū ⁊ here
Itē anno. xxx. q̄ fecit istum tractatū (ticū.
 fecit pclamari q̄ legeret librū pollitice. Ari
 stotelis s̄ hac forma: q̄ q̄cūq; voluerit au
 dire librū polliticoꝝ Aristotelis/ vna cū q̄
 busdā q̄stionib^o/ in q̄b^o disputat̄ de iusto ⁊
 iniusto p q̄s poterit nouas leges p̄dere: cō
 ditas si q̄ sint corrigēde/ corrigere: veniat
 ad talē locū: ⁊ iueniet maḡm Nicolau^m de
 vlticuria q̄ docebit oīa ista in dicta lectu
 ra. In qdā q̄stioe defmisse videt̄/ q̄ in ali
 quo casu furtū sit licitū: ⁊ exēplificat in ca
 su q̄ sequit̄. Pona^t q̄ aliq̄s iuuenis bñ na
 tus iueniat aliq̄n q̄ in breui valeat eū in
 struere in oī scia speculatiua q̄ pōt haberi
 de reb^o creat^o: ⁊ nō velit facere nisi ille iuue
 nis det centū libras: q̄s ille iuuenis nō pōt
 hñe nisi p furtū. Dixi q̄ in h^o casu furtū erit
 licitū illi iuueni. Qd̄ pbat̄ sic. Qd̄ ē ama
 bile deo/ illud ē faciēdum: s̄ q̄ ille iuuenis

Parrhysius Condemnati et Reuocati

acqrat sciaz pfectā ē amabile deo: z nō pōt
p aliū modū fieri vt dictū ē nisi p furtū: igitur
furtū ē faciēdū. Istū arti. reputo z asse-
ro fatuū q̄ ad p̄conicōtionē: hereticū q̄ ad
determinationē: falsuz quo ad p̄bationē.
Itē q̄ h̄ est principiū primū z nō aliud: si ali-
qd̄ ē est/aliqd̄ ē. Istū articulū assero falsuz.
Itē q̄ de⁹ z creatura nō sūt aliqd̄: falsū z scā
Itē significabile (dalosuz ē put̄ba sonāt.
cōplexē p̄ istū cōplexū de⁹ z creatura distin-
guunt̄ nihil ē: assero falsum z scādalosum.
Itē q̄ est trāsīt⁹ de p̄dictorio in p̄dictoriū si
ne mutatiōe reali cuiuscūq̄ intrinseci. Istū
Itē q̄ q̄cūq̄ distinguū (arti. reputo falsuz.
tur/sūme distinguunt̄ z eq̄līs distinguunt̄:
Itē q̄ de⁹ pōt p̄cipe (istū arti. reputo falsū.
creature rōnabilis vt h̄eat ip̄m odio: z ip̄a
obediēs pl⁹ meret̄ q̄ si ip̄m diligeret ex p̄ce
pto: qm̄ h̄ faceret cū maiori conatu z magl
p̄ p̄p̄riā inclinationē: istū arti. assero falsū.
Itē si aliq̄s velit p̄formare volūtate suā vo-
lūtati diuīe/seq̄t̄ necessario altera ps illius
distūctiue: vt q̄ de⁹ eū instrueret de oib⁹ ne-
cessarijs z p̄cernētib⁹ salutē suā: ita q̄ errare
nō posset: vt q̄ nō erraret: et si erraret/ i q̄cū
q̄ actu suo ille error nō eēt sibi ip̄tād⁹ nec
peccaret: imo mereret̄ in oī actu p̄seq̄nte ta-
lē errorē/ imo pl⁹: vt tātū q̄tū eliciēdo actū
oppositū/seq̄ndo iudiciū rōnis: istū arti. as-
sero falsum z reputo erroneum put̄ iacet.
Itē q̄ in principio primo suo tenuisse dicif
q̄ qlibet tenet̄ pl⁹ diligere meliorē primū
se q̄ seip̄m: istuz articulum reputo falsum.
Itē q̄ in ecclia s̄cti sepulchri parrhysii p̄di-
casse dicif/ q̄ qlibet tenet̄ plus diligere p̄-
rimū meliorē se: istū articulū reputo falsū.
Itē q̄ mḡ Nicola⁹ de vlticuria p̄dict⁹ dice-
re debeat alte z intelligibilis/ q̄ p̄p̄ istos ar-
ticulos z p̄p̄ones p̄ eū reuocatas: ac mltos
alios articulos falsos z hereticos hui⁹ ep̄le
z libelli cōbusti fuerūt in scriptis reuocare
debeat publice/ solēnit̄/ exp̄sse: p̄p̄ones p̄ eū
corā nob̄ reuocatas: alios articulos a p̄di-
ctis asserēdo aliq̄s falsos: aliq̄s p̄sūptuosos
etiā: et q̄ debeat iurare in p̄ntia n̄ra ad s̄ctā
dei euāgelia/ q̄ nunq̄ tenebit aut docebit
etiā clāvl palā: z rep̄ntauit se cācellario par-
rhysii. z vniūsitati mḡoz z scholariū par-
rhysii studētū z etiā regētū. ¶ Ca. XXVII

Isti articuli q̄ sequunt̄ sūt

p̄denati ab ep̄o parrhysii z maḡis theo-
logie regētibus Parrhysius. Anno domi-
ni. M. ccc. l. in octaua epiphanię domini.
Itē q̄ diuina essentia in se nec ab hoīe/ nec ab
Itē q̄ diuina essentia li/ (angelo videbit̄.
cet sit eadē in p̄re z filio z sp̄s̄ctō vt ē essen-
tia: tū vt ē forma siue in rōne forme/ est vna

in patre z filio: z non vna in sp̄s̄sancto.
Itē q̄ sp̄s̄ctūs put̄ ē amor vt nex⁹ nō p̄ce/
Itē q̄ multe (dit a p̄re et filio/ s̄ t̄m a p̄re.
veritates fuerūt ab eterno q̄ non erāt de⁹.
Itē q̄ corpa gl̄ificata nō erūt in celo empy-
reo cū angelis/ s̄ in celo crystallino vel aliq̄
q̄d̄ est sup̄ firmamentū: q̄d̄ p̄sumebāt dice/
Itē q̄ primū nūc et (re de beata virgine.
creatura non est creator nec creatura.
Itē q̄ angelus in primo instātī suę creatiōis
Itē q̄ angelus (fuit malus z nunq̄ bon⁹.
in eodez instātī potest esse in diuersis loc̄.
Itē q̄ q̄ habebit meliora naturalia/ habebit
de necessitate maiorem gratiam et gloriā.
Itē q̄ diabolus nūq̄ habuit vñ stare posset.
Itē nec adā i statu inocētie. ¶ Ca. XXVIII

Lopia cedule renocatiōis

quorū dā articuloz fris dionysij soulechat
ordinis fratrū minoz facte p̄ eūdē parrhy-
si⁹ z in curia romana. Reuerēdi mḡri mei z
dñi dixi aliq̄ in p̄ncipio meo sniaz: q̄ in nō
nullox auribus male sonuerūt z ex causa.
Ego veritate coact⁹: z ex ordinatiōe reue-
rēdi p̄ris dñi cācellarij parrhysii. ac facul-
tate theologie mḡoz tāq̄ ecclie z dicte fa-
cultat̄ theologie humil̄ filij: ip̄a dicta in p̄-
fato p̄ncipio meo male posita corrigo sub
hac forma. Quia sc̄tia p̄cto ar. q̄rti fuit hec:
q̄ hec b̄ndicta: imo sup̄b̄ndicta lex z dulcis-
sima: videlicet lex amoris de q̄ loq̄bar/ oēs
aufert p̄p̄rietatē z dñiū. Probauit: qz nō q̄-
rit v̄ndictā qz paties ē. j. Loz. xiiij. nō gros-
siciē cordis: qz paties ē doloris primi. Itē
nō est ābitiosa q̄tū ad honores. Itē q̄rit q̄
sua sunt q̄tū ad t̄p̄alia. Cū glosa. Itē emu-
lat̄. i. nō inuidet: qz nō eā aliena p̄tristat se/
licitas/ s̄ alteri⁹ bonū diligit vt suū. P̄redī-
ctā p̄clusionē reuoco tāq̄ falsaz/ erroneā et
hereticā: qz christ⁹ z apli illā legē p̄fectissi-
me tenuerūt: z adhuc multi tenent: z p̄ dei
gr̄az tenebūt q̄ p̄p̄rietatē z dñiū habebūt.
Dico etiā q̄ auctoritas apli z glosa p̄ q̄s p̄-
babā/ nō p̄bāt dictā p̄clusionē: nec sunt ad
p̄positū: vt apparet intuenti textū z glosas
autēticas sup̄ illo. Ex ista p̄clusionē intulī
corollariū p̄mū/ q̄ hec lex disp̄sat duo p̄-
noia possessiua. s. meū z tuum. Probauit: qz
ista duo vnū fac̄: imo etiā oīa in vnū p̄gre-
gat: sic Diony. dic̄ de celesti hierar. ca. j. in
p̄n. De datū optimū: z oē donū p̄fectū de/
sursuz ē descēdēs a p̄re luminū. S̄z z cūct⁹
a p̄re luminis moti apparitiōis p̄cessus ad
nos bonitat̄ dono veniens rursus sic vnū
faciēs virt⁹ suscitatiōe nos adimplet z cōuer-
tit ad p̄gregātis patr̄ vnitatē z deificā sim-
plicitatem: amor em̄ oīa vnū z vni⁹ facit. s.
dei: qz nō q̄rit q̄ sua sunt/ s̄ q̄ iesu christi.

Iste intuli scdm corollariū/q nō min^o fac oia cōia charitas q̄ extrēa necessitas. Pro/ bavi: qz z vnū sit ex amore dei: z alterum ex amore sui: s̄ affectio iusti ē intēsiōz z eligibi liōz q̄ cōmodum p baccalaureo de sancto Bernardo in scdo corollario q̄rte p̄clusiōis articuli: igif. Cōfirmavi p Augl. in plogo p̄ q̄nq̄ hereses dicentē q̄ pl^o obligat charitas q̄ necessitas. Dico nūc q̄ ista duo corollaria vt sequūf ex p̄clusiōe p̄dicta sūt falsa: z dico q̄ auctoritates ille q̄s adduxi nō faciūt ad

Iste ex p̄dicta p̄clusiōe intu/ (p̄positū. li aliud corollariū qd̄ fuit q̄rtū: q̄ legē hanc dedit chriſt^o discipulis suis p̄ncipalir z actu alir erequendū/nō solū habitualir. Proba/ ui: qz dixit: hęc mādō vob vt diligat̄ inui cē sic dilexi vos. Jo. xv. Per istud corolla/ riū itelligēdo hāc legē amoris/ auferētē oēz p̄prietatē z dñiū put p̄clusio dicit: sic intel lectū reputo falsum/ erroneū/ hereticū z cō/ tra determinationē ecclie. Dico etiā q̄ au/ ctortas quā allegaui non est ad p̄positum.

Iste p̄clusio q̄rta z final mea fuit/ q̄ actu alis abdicatio cordial volūtāt̄ z t̄pal p̄tāt̄ dñiū seu auctoritat̄ statū p̄fectissimū oñdit z efficit. Probaui: qz h̄ p̄ regula p̄fectiōis a chriſto datū ē Mat̄th. xix. Si vis p̄fect^o esse vade z vēde oia q̄ habes z da paupib^o. Idē Luce. xi. Idē Mat̄th. x. Unde nō dixit: pone/ in arca aut in scrinio: sed si videas paupes/ da: qz vt dixit chriſt^o Mat̄th. xxvj. Paupes semp habet̄ vobiscū: me aut nō semp habe bit̄. Et dicebā q̄ ideo nō dicat hō hāc regu/ lā a deo eē datā: s̄ animi p̄parationē. s. si op^o sit: qz vbi semp op^o ē/ semp debet fieri. Sz qz reuera pu^o colo z sufficit ad excusationē age re volētī. Isti volūt dare intelligere q̄ auri/ chalcū ē aux: z fel mel: s̄ si ex ignorātia cre/ derēt: tñ est q̄ grat z iudicet: qd̄ p̄batiōes di cūt hāc p̄clusionē esse positā vniuersalir: idō ip̄az vniuersalir intellectā dico falsam/ erro/ neā z hereticā: qz nec chriſt^o nec apli statū p̄/ fectissimū habuissent: z auctoritates ad eaz p̄bandā adducte nō sunt ad p̄positū: vt pa tet p̄ glosas ordinarias z doctores in h̄ stu/ dio z alibi approbato. Alias p̄batiōes vt p̄ bāt istā p̄clusionē reputo falsas z erroneas: z vltimā dico falsas/ iniuriosas z scādalo/ sās.

Ex p̄dicta p̄clusiōe q̄rta inferebā primū corollariū/ q̄ chriſtū nō abdicasse hmōi pos/ sessionē: z ius in t̄palib^o nō habet̄ ex noua le ge: imo poti^o oppositū: qz Mat̄th. viij. Fili^o hois nō habet vbi caput reclinet. Iste scdm corollariū est illud/ q̄ hāc legē p̄ regula p̄/ ctionis chriſt^o docuit: z exēplo p̄firmavit: p̄ bavi p̄ regulā nūc dictā: Vade z vēde oia q̄ habes zc. Etā qz vocati oia dimiseft. Mat̄th. the^o thelonium: peti^o z ali^o rhetia. Mat̄th. xix.

Ecce nos reliqm^o oia. Ista duo corollaria reuoco tāq̄ falsa/ erronea z heretica: z p̄ def/ minationē decretal dñi Joānis pape: q̄ inci pit: Quia q̄rūdā inf̄ ceta dicentis ois vir in cuiuscūq̄ p̄prietate z in ei^o vsu. Quē qd̄ as fertio p̄tinet multa falsa: cum nec chriſtū ex/ propriationē p̄dictā i se seruasse: nec etiā im/ posuisse aplis: nec s̄b voto ab eis fuisse assū/ ptā/ euāgelica seu aplica doceat historia: s̄ p̄riū euident^o manifestat hęc decretal. Dico etiā q̄ auctoritates nō sūt ad p̄positū: vt liq̄ de apparet intuētī textū z glosas ordinariaz/ approbatas. P̄refea fuit corollariū q̄rtū qd̄ intuli q̄ abdicatio rez t̄palii s̄m animi p̄pa rationē nullā aut valde imp̄fectā z fragilem oñdit z efficit p̄fectionē. Probaui primo: qz semp habet̄ paupes. Scdo: qz non valet nisi rōne actus: igif actualis est perfectior: istuz articulum reuoco tāq̄ falsum z scandalo/ sum: nec probationes sunt ad p̄positum.

Iste r̄idēdo ad quēdā baccalaureū d̄ do mo bti Bernardi: cū ille dixisset/ q̄ chriſt^o ta lia nō abdicauit: illud negaui: z dixi q̄ chri/ stus nihil sibi retinuit. Ista duo dicta reuo/ co tāq̄ falsa z heretica: qz chriſt^o oculos ha buit p̄p̄ infirmos a fidelib^o oblata p̄seruas q̄ z suoz necessitatib^o z alijs idigētib^o tribue bat: vt z chriſti euāgelium: z bt̄s Augl. ac etiā defminatio romāi p̄tifici hęc testant̄.

Ultimū corollariū qd̄ posui/ fuit: q̄ non pl^o curauit chriſt^o de t̄palib^o q̄ faciūt diuites de paupib^o. Probaui: qz sitiuit z nō habuit potū: z p̄ nob nud^o in cruce pepēdit. Nūc di co q̄ chriſt^o de t̄palib^o curauit: qz nō oia ab/ dicauit: vt supius dictū ē. Qd̄ aut̄ innui de diuitib^o q̄ nō curāt de paupibus: s̄ retracto tāq̄ iniuriosū ill^o diuitib^o: p̄ qz elemosynas paupes sustētant̄. Hęc igif oia male sonā tia sic p̄us exp̄ssa i meo dicto sniaz p̄ncipio male posita/ reuoco z retracto vt dictū ē: p̄ mittēdo bōa fide/ q̄ illa de cetero nō tenebo nec dogmaticabo: z ita iuro veniā hūilir im/ plorās de cōmissis. Hęc oia p̄dicta dict^o frat̄ Dionysii itez oino in p̄ntia m̄gr̄i Guillemi romani/ lectoris sacri palaciū aplici z alioz nouē m̄gr̄oz in theologia parrhyſi^o reuoca/ uit: z ad sc̄tā dei euāgelia iurauit se appella/ tionē quā in p̄posuerat nō p̄secutur: ac p̄clu siōes p̄dictas z corollaria tāq̄ falsa/ erronea z heretica abiurauit s̄m tenorē reuocatiōis als p̄ eū factē parrhyſi^o/ mō z forma supi^o an notat̄. Hęc aut̄ reuocatio facta ē Auinione in domo p̄fati m̄gr̄i Guillemi romani: ano 1270. die vltio mēsis ianuarij: inditiōe iij. p̄tificat^o sc̄tissimi i chriſto p̄fis z dñi nri dñi vrbani: diuina p̄uidētia pape sexti: anno iij. Reuocatio articuloz p̄dictoz facta p̄ eū dē fr̄z Dionysii in disputatiōib^o solēnibus

Parrhyus Condemnati Et Reuocati

publice facta in ecclesia p[re]dicato[r] parrhyus.
Anno d[omi]ni. M. ccc. lxx. die iouis post Quasi-
mo: de m[an]dato reuerendissimi in christo p[re]s-
[b]yteri d[omi]ni cardinalis beluacensis commissarij: ad
h[oc] p[ro] sed[e] ap[osto]lica deputati. ¶ It[em] cu[m] debui ex-
ponere dicta mea in curia romana cora[m] reue-
rendissimis p[re]s[bi]teris d[omi]nis cardinalibus nemasensibus
et vabresibus addidi p[ro]p[os]iones q[ue] sequunt[ur]: videlicet
q[uo]d christ[us] in morte o[mn]ia simpliciter abdicauit. It[em]
reputo tam[en] falsas/erroneas et hereticas. It[em] di-
xi q[uo]d q[ui] corp[us] in sepulchro mansit: ibi charitas
abstulit ab eo o[mn]es p[ro]p[ri]etates et d[omi]nium. It[em]
reuoco tam[en] falsam/erroneam et hereticam.
¶ It[em] dixi q[uo]d tunc vacauit sedes generalis
d[omi]ni vsq[ue] ad diem ista[m] vt sequit[ur] ex p[re]dictis seu
ad sensu[m] p[re]dictar[um]: reuocauit et reuoco tam[en] fal-
sam et erroneam. It[em] q[uo]d aliquid dicit q[uo]d dixi in p[re]-
dicta declaratione: p[ri]mo q[uo]d lex amoris. i. cha-
ritas q[ue] statim p[er]fectu[m] facit e[st] inseparabilis a nob[is]:
et q[uo]d loq[ui]tur de charitate siue de lege amoris
ex cui[us] ob[ser]uatione seu ob[ser]uati[one] vniuscuiusq[ue]
stat[us] p[er]fectio m[er]etur: loquedo de meritoria
p[er]fectione in ho[m]i[n]e vsu[m] r[ati]onis h[ab]ite. Sec[un]do: q[uo]d cui
libet creature r[ati]onali hec lex n[atu]ralis est indita.
Et t[er]tio q[uo]d de[us] s[ecundu]m hanc legem viu[it]. It[em] p[ro]p[os]-
iones no[n] credo me dixisse/ neq[ue] dixi: q[uo]d istas re-
puto falsas/erroneas et hereticas. P[re]dictas
aut[em] p[ro]p[os]iones p[ro] me reuocatas abiuro et p[ro]mit-
to eas de c[etero] nec tenere nec dogmatiza-
re publice vel occulte: et venia[m] petui et peto
humiliter de commissis. ¶ Ca. XXIX

¶ Renocatio magistri Joannis de
calore. Anno domini. M. ccc. lxx.

Anteq[ue] descendam ad p[ro]clu-
siones habeo aliq[ui]d dicere: q[uo]d in p[ri]mo articulo
meor[um] vesp[er]iar[um] posui duas p[ro]p[os]iones: vna. s.
q[uo]d s[ecundu]m legem de[us] ipse dign[us] e[st] infinit[us] p[er]-
fectionib[us]: q[ui]s nec habuit/ nec habet/ nec h[ab]ere p[otes]-
t. H[uius] dico q[uo]d ista p[ro]p[os]itio male sonat: imo repu-
to ea[m] in sensu catholico falsam: que[m] sensum
facit: nec in illo sensu intellexi ea[m] s[ed] in sensu hy-
potetico. s. q[uo]d si e[ss]ent infinite p[er]fectiones imagi-
nabiles q[ui]s de[us] no[n] habet/ adhuc e[ss]et dign[us] ill[is]
p[er]fectionib[us]. Eod[em] mo[do] de sc[un]da p[ro]p[os]itio[n]e. s. q[uo]d infi-
nite p[er]fectiones simul in legislatoris essentia
sunt dignitas ad infinitas alias.

¶ It[em] q[uo]d ex p[re]dicta intuli vnu[m] corollariu[m]. s.
q[uo]d dicit[ur] legislator dignificauit se in carne ad
sua[m] assumptione[m] hypostaticam: intellexi/ dignifi-
cauit. i. manifestauit. It[em] stud[et] aut[em] q[uo]d vltra ad-
didit. s. q[uo]d si al[is] no[n] fuisset assumpt[us] s[ecundu]m ho[m]i[n]es/
dign[us] e[ss]et: q[uo]d frueret[ur]: et istud pluries reiteraui.
Dico q[uo]d intellexi et p[ro]tuli tam[en] disputabile.
H[uius] dico q[uo]d no[n] est disputabile/ et q[uo]d e[st] falsu[m].

¶ It[em] q[uo]d p[ro]posui in mea p[ro]cl[us]io[n]e t[er]tiu[m] articu-
li/ q[uo]d subducta p[ro]gatiua dispar[is] acceptio[n]is
veritat[is] sub falsitate: staret[ur] ver[us] cultor: no[n]

ampli[us] q[uam] falsus mereret: et ista pluries reite-
raui: dico q[uo]d male sonat: q[uo]d p[re]cedit ex vna
suppositio[n]e impossibili: aliq[ui]bus tamen pos-
set apparere possibilis.

Fueru[n]t parrhyus q[ui]da[m] di-
scipuli cuiusda[m] almarici no[m]i[n]e studetes par-
rhyus: q[ui] dixeru[n]t mortuo eo: q[uo]d illud q[uo]d al[is] e[st]
p[er]tinet mortale/ vt stupru[m] factu[m] i[n] charitate no[n]
est p[er]tinet: i. p[er]tinet p[er]tinet p[er]tinet: deu[m] bo-
nu[m] et no[n] iustu[m] dicetes: q[uo]d ab ecclesia p[ro]p[ri]e h[ab]it
p[re]denati a rege fracie extra portas su[n]t cobu-
sti. H[er]esiarcha v[er]o eor[um] Almaric[us] a generali
p[re]s[bi]terio rome p[re]denatus e[st] et excocatus et ex ci-
uitate exhumatus: et cinis et ossa p[er] sterquilini-
um su[n]t dispersa: et merito. ¶ Ca. XXX

¶ Articuli Ludouici reuocati An-
no domini. M. ccc. lxx.

Primo p[ro]bado p[ro]p[os]itio[n]em p[ro]p[os]itio[n]em
me suppositio[n]is arguit sic. Ad q[uo]libet nome[n]
velle vel nolle respectu cuiuslibet p[ro]ducibil[is]
ad extra/ seq[ue]nt[ur] necessario mutatio in volu[n]ta-
te p[er]fecta. Deinde arguit hypotetice sic. Si
de[us] de nouo aliq[ui]d vellet vel nollet ad extra/
seu si i[n] deo e[ss]et nouu[m] velle vel nolle ad extra:
ipse intrinsece mutaret[ur]: igit[ur] velle et nolle di-
cunt denotatio[n]em intrinsecam: et hec fuit mens
mea p[ro]p[os]itio[n]e dixi in sc[un]da p[ro]batio[n]e hui[us] q[uo]d ta[m] velle
vel nolle ad extra e[st] act[us] vital[is] p[er]fecte volu[n]tatis/
i. p[ro]p[os]itio[n]is imutabilis: no[n] intellexi q[uo]d p[ro] velle
et nolle de[us] mutaret[ur] intrinsece/ s[ed] q[uo]d sunt op[er]a vi-
talia. S[ed] q[uo]d apud multos iste mod[us] loq[ui]di vel
le diuini imutat volu[n]tate[m] diuinam: significat
e[ss]e q[uo]d ipse intellect[us] mutat[ur]: et placet d[omi]no c[on]c[el]-
laro et facultati/ q[uo]d de c[etero] in diuis tali mo-
do q[ui]s v[er]at. Dixi in sc[un]do corollario p[ro]p[os]itio[n]em sup[er]-
positio[n]is: q[uo]d licet p[er]fecte volu[n]tatis seu diuine essen-
tie q[uo]libet intrinsecu[m] sit absolute necessariu[m]
s[ecundu]m suu[m] e[ss]e reale: t[ame]n e[st] aliq[ui]d intrinsecu[m] p[ro]p[os]itio[n]is:
et no[n] e[st] necessariu[m] s[ecundu]m suu[m] e[ss]e formale: p[ro]p[os]itio[n]is no[n]
le et velle duct[ur] ad extra. It[em] stud sic explano et
dico: q[uo]d nihil intrinsecu[m] deo e[st] p[ro]p[os]itio[n]is s[ecundu]m intel-
lectu[m] que[m] facit tam[en] catholice fidei dissonu[m].
Sicut illud q[uo]d dixi i[n] t[er]tio corollario q[uo]d stat de[us]
e[st] intrinsece aliq[ui]d: et ip[s]e posse no[n] e[ss]e tale: et t[ame]n
ip[s]e e[ss]e tale imutabilis: debet sic intelligi. i. stat
de[us] aliq[ui]d velle ad extra: et ip[s]e posse h[ab]ere nu[m]q[uam]
velle: et t[ame]n imutabiliter. Q[uo]d dixi in p[ro]batio[n]e
hui[us] q[uo]d no[n] e[st] inconueniens q[uo]d aliq[ui]d sit de[us] s[ecundu]m suu[m]
e[ss]e reale: et t[ame]n no[n] sit de[us] s[ecundu]m suu[m] e[ss]e formale: de-
bet sic intelligi. i. q[uo]d aliq[ui]d sit de[us] real[is] et t[ame]n aliq[ui]d
formali denotatio[n]e denotat q[uo]d sibi no[n] co[m]petit
p[ro]p[os]itio[n]is q[uo]d de[us]: s[ed] r[ati]o[n]e alicui[us] effect[us]. V[er]u[m] sup[er]-
dicti danat hanc p[ro]p[os]itio[n]em tam[en] fidei dissona[m] s[ed] intel-
lectu[m] que[m] facit. s. q[uo]d aliq[ui]d e[st] de[us] s[ecundu]m suu[m] e[ss]e reale: et
t[ame]n ip[s]um no[n] e[ss]e deus s[ecundu]m suu[m] e[ss]e formale.
¶ It[em] dixi in nono corollario q[uo]d no[n] stat intel-
lectu[m] p[er]fectu[m] cog[no]scere vera p[ro]p[os]itio[n]em: et illo[r]um

Errores Articulati Et

ad extra nō esse pductiuam voluntatem.

¶ Itē dixi in decio q̄ pfect^o intellect^o ad esse p̄cti vt p̄ctm̄ ē/nō pōt imediate applicari co/gnoscitiuo: r̄ q̄ ex isto seq̄t finalit^r p̄ctm̄ esse vel deformitatē aīe nō ē pprie aliq̄ veritate vey: p̄mū ē male dictū r̄ falsuz: q̄ ad h̄ seq̄t q̄ de^o nō coḡsceret p̄ctā aut volūtātē diuinā hoz eē pductiuā: q̄z vtrūq̄ ē falsuz r̄ scōm fuit als p̄dēnatū. Et alia corollaria p̄ eo q̄ p̄mo cōueniūt falsa sunt et male sonant.

¶ In sc̄do corollario sc̄de suppositiōis dixi q̄ stat aliqd̄ actu eē miraculosū: r̄ tñ i illo q̄ sic actuat nullam ponere p̄fectionez simplr: mḡri n̄i istū modū loq̄ndi nō approbāt. s. q̄ de^o actuet/ sicut nec illum q̄ deus immutet.

¶ Itē in q̄rto r̄ q̄nto corollarijs sc̄de suppositiōis dixi q̄ p̄fecta volūtās nō intēst^o diligit p̄destinatū q̄ diligit p̄scitū: r̄ q̄ nō pl^o intēdit siue diligit se q̄ diligit diaboli in esse nālī: nō debui ista dicere: q̄ in aurib^o audietū male sonāt r̄ falsa sūt: cū fm̄ Auḡl. aliqd̄ diligit se ei velle bonū: r̄ iō intēst^o diligit ē ei maḡ bonū velle: r̄ ita cōis̄ intelligūt hoies.

¶ Corollariū octauū fuit tale q̄ q̄libet volitio q̄ de^o vult a eē/nō min^o distinguit formalit^r a volitioe q̄ vult b eē/ q̄ de^o distinguit a materia p̄ma realit^r. Probauī p̄ h̄: q̄ q̄libet volitio q̄ de^o vult a eē/imēse formalit^r distinguit a volitioe q̄ vult b eē. Corollariū h̄ est falsū: p̄batio erronea: q̄ ē admittēdū q̄liter cūq̄ q̄ i deo sint plura imēsa/ aut plura imēsa.

¶ Corollariū nonū fuit: (sa eē distincta. nullū velle imēsu p̄fecte volūtātē p̄inet aliqd̄ ad extra p̄ducibile: h̄ ē falsū: q̄ velle dei est causa rez. In p̄batiōe aut corollarij scripsi q̄ si potētē volitue āgeli: volitio dñi q̄ est imēsa/ eēt actual volitio: q̄ nō reputo i possibile: r̄ tñ p̄ hmōi volitionem r̄. P̄dēctū corollariū nūq̄ putabā possibile: nec credo dixisse eē possibile: r̄ ē erroneū: q̄ als fuit reprobātū: ac etiā q̄cqd̄ ex eo seq̄t inq̄stuz.

¶ In tertio corollarij (ex h̄ sequit^r ē possibile. lario tertie suppositiōis dixi q̄ p̄ctm̄ esse p̄fecta volūtās/ de^o nō pōt imediate nolle: r̄ in alio q̄ p̄ctm̄ nō ē imediate odibile a p̄fecta volūtate. Ista male sonāt r̄ discordāt sc̄pturē r̄ dict^r sc̄toz: h̄ aut̄ intuli ex duob^o corollarijs: q̄z vñū fuit q̄ p̄fecta volūtās q̄cqd̄ extrinsec^o pōt imediate velle p̄ter imediate nolle/ r̄ ecōuerso. Aliud est: q̄cqd̄ imediate ipsa pōt nolle/ pōt efficere: q̄ applicata ad p̄ctm̄ formaliter sumprū/ falsa sunt et male sonāt.

¶ Itē sextū corollariū fuit: q̄libet extrinsecū p̄fecta libertati seu volūtati eq̄ ab ipa est odibile/ sic diligit r̄ ecōtra: hęc ppō ē erronea: repugnare videt^r voluntati diuine.

¶ Sc̄da conclusio mea fuit. Euidētē ad p̄dicta etona in intellectu diuio formalit^r imēse/ for-

malit^r repugnāt. Dixi in p̄batiōe q̄ q̄libet earū imēsa: nūc dico/ q̄ illa conclusio cū suis corollarijs r̄ sua p̄batiōe male sonat q̄stū ad h̄ q̄ designant in deo eē p̄la r̄ imēsa distincta: q̄d̄ iā fuit h̄ r̄ sup^o reprobātū. Quoz etiā ad hoc q̄d̄ dicit^r r̄ immense repugnant/ male sonat: quia ad hoc dat^r intelligi: q̄ repugnantia sit intrinsece in deo.

¶ Ca. XXXI
Forma r̄ modus reuocati
onis facta parrhyssi p̄ fr̄ez Guidonē ordinis heremitarū sc̄ti Auḡl. actu legēt^r parrhyssius snias in schol^o dicti ordis. Anno. M. cccliiij. xvi. die mēsis maij. Et h̄ āno legēdo r̄ r̄idēdo ābulauī in magnis r̄ mirabilib^o sup me: x̄bū veritatē nō recte tractādo/ s̄ x̄bis p̄tendēdo p̄phanis r̄ vaniloq̄s q̄ ad ipietatē p̄uocāt r̄ audietū sbuersionē: ex q̄b^o fact^r sup occasio scādali in sc̄tissima facultate r̄ ordie meo: q̄d̄ mihi displicet bono corde: idcirco iuxta piā r̄ sc̄tāz ordinationē dñi Lācellarij parrhyssiē. ac ceteroz maḡoz reuerendoz theologice facultatē: q̄z correctiōi r̄ ordinationi me submissi r̄ submitto: dicta mea sc̄pta volo reuocare: r̄ intentionē meā osidere bonā: nō obstātib^o dict^r r̄ script^r in forma q̄ seq̄tur. Et licet dñi r̄ mḡri reuerēdi istas conclusiōes posuerim/ nō ē intētiōis mee: nec vnq̄ fuit p̄ dei gr̄az eas sustinere p̄naciter.

¶ Reuocatio facta Parrhyssius anno domini. M. cccliiij.

Primo dixi istā conclusiōne
Charitas q̄ semel labit^r vel depdit^r nūq̄ fuit vera charitas: r̄ iā pbauī p̄ baccalaureū b̄tē marie de mōte carmelo: h̄ac reuoco tāq̄ falsaz r̄ hereticā r̄ etiā q̄ eneruat effectū sacroz sc̄z baptisimi r̄ p̄nie: r̄ etiā p̄ decretū ecclie in ca. fidelit^r. extra de sum. tri. et fi. ca. in cle. etiā tāq̄ seipaz interimētē: q̄d̄ em̄ nullo mō vere est/ deseri nō pōt: vt ait Ḡran^o: et p̄suptuose positū eē: q̄ eā dixi valde pbabile: r̄ tñ est p̄ conclusiōne r̄ doctoz opinionē. s. mḡri sniaz/ Ḡrani r̄ pluriū alioz. Si q̄ x̄o auctoritates Auḡl. vel alioz videant^r ad oppositū: intelligēde sunt de charitate finali q̄ manet in patria: de q̄ loq̄t ap̄ls. i. ad Cor. xiiij. Charitas nūq̄ excidet. Vel intelligēdū ē de charitate fm̄ efficacā: vt magister met videt^r glosare. ¶ Sc̄do ex h̄ intuli q̄ p̄scit^r existēs in charitate nō pōt mereri vel elicere actū meritorū vite iuxta scalā vite n̄re: reputo falsū r̄ p̄tume liosuz. ¶ Tertio dixi p̄ baccalaureū p̄dicatōrū p̄ferēdo cū ipso q̄ h̄o meret^r vitā efnā de p̄digno. i. q̄ si nō daret^r ei fieret sibi iniuria: r̄ scripsi q̄ de^o faceret sibi iniuriā: r̄ h̄ac pbauī istā reuoco tāq̄ falsam/ hereticā r̄ blasphemā: r̄ mihi p̄dicentē conclusiōne infra recitanda q̄ dicit: totū ē a deo: ita q̄ nihil a volūtate

Bartholomaeus Condemnati et Reuocati

te. Quarto dixi in disputatiōe rēdēdo de
 q̄libet q̄ si nullū eēt libez arbitriū/adhuc ef
 set pctm̄: q̄d scripsi in hac forma: pono vnū
 pbabile. s. si nullū eēt intentū vel volitū/ad
 huc eēt pctm̄ tāti mali vel meriti. Probatio
 fuit: q̄ imagiato q̄ si nullū eēt arbitriū/ad
 huc eēt in dei ptutu malū: hāc reuoco tāq̄
 falsaz/manifeste erroneaz hereticā/scādalo/
 sam z blasphemā. Quinto dixi q̄ bonū me
 ritū ē a deo: ita q̄ nihil ē a voluntate: quā in
 hac forma sc̄psi: tātū meriti ē ex q̄to bñpla/
 citi intēti z voliti nō ex q̄to: hāc reuoco tā/
 q̄ falsā/scādaloſaz/z in fide suspectā: z mihi
 p̄dicētem in tertia ppōne supius reuocata.
 Sexto dixi q̄ de⁹ pōt aliq̄ue necessitare p̄/
 ueniēdo volūtate ad bonū actū: quē errozē
 scripsi in hac forma: de⁹ q̄i q̄ p̄uenit ita volū
 tatē puri viatoris/q̄ nūq̄ pōt in nō actū me
 ritorū: pbauit sic: alit̄ seq̄ret q̄ hō possz mu
 tare diuinū ppositū. Sc̄do/q̄ hō possit face
 re hoīem mēdacē. Alia snia pbabil̄ ē ista/q̄
 de⁹ possit necessitare aliq̄ue ad bonū actū p̄
 ueniendo: hec sustineri pōt. Probationē tñ
 adduxi ad hāc scādaloſaz z in fide suspectā.
 Septio dixi q̄ est dare p̄les vnitates q̄ nō
 faciūt nūez: q̄d reuoco tāq̄ falsuz/scādaloſū
 z in fide suspectū q̄tū ad trinitatē in diuis.
 Octauo dixi z scripsi q̄ nulla creatura rō
 nalis specialit̄ ē in se nisi q̄ de⁹ ē sibi eē: z ex
 h̄ intuli in eodē scripto q̄ in oi eo q̄d nō est
 de⁹/essentialit̄ ē nō eē q̄ eē ipm̄: has reuoco
 falsas/false positas z erroneas. Nono dixi
 z scripsi q̄ aliqd̄ pōt esse sine tpe in merito z
 peccato: z pbauit: q̄ possibile fuit vel est ali
 qd̄ esse in instanti ēnitatis in merito: z p̄se/
 quēter in instāti t̄pis in pctō: z iterato in in/
 stāti ēnitat̄ in merito: hāc reuoco cū sua p̄
 batōe tāq̄ falsā/satue positā z inintelligibilē.

Reuocatio facta anno domini
 M. cccli. Caplm̄ XXXII

Quia ego simō in rēdēdo
 in vesp̄ijs exponēdo/vel declarādo terminos
 q̄stiois/q̄ h̄ nomē iesus dictū ē de do accidē
 talit̄: z ex pte significat filiū dei q̄ assumpsit
 nāz hūanā. Ponēdo p̄clusiones posui p̄ p̄ma
 p̄clusionē/q̄ hec ppō ē possibil̄: iesus nō ē de⁹
 Probauit ex eo q̄ hūanitate assūpta p̄ possi/
 bile deposita: iesus nō ē de⁹: z intuli q̄ hec ē
 possibil̄: iesus pōt non eē de⁹. Sc̄do/q̄ iesus
 pōt eē z nō eē iesus/expositionē z significati
 onē hui⁹ nois iesus reputo insufficiētē/falsifi
 cātē p̄clusionē z corollariū. Posito nāq̄ q̄ h̄
 nomē iesus significat illud q̄d significat hec
 oīo fili⁹ dei q̄ assūpsit nām hūanā: hec iesus
 nō ē de⁹/nō ē possibil̄: sic nec ista: fili⁹ dei q̄ as
 sūpsit nāz hūanā nō ē de⁹. Itē posito eodē
 hec: iesus pōt eē z nō eē de⁹/ē falsa: sic illa: fi

li⁹ dei q̄ assūpsit nāz hūanā pōt eē z nō esse fi
 li⁹ dei q̄ assūpsit nāz hūanā: hāc p̄clusionē re
 puto sic hereticā/stāte dicta positōe. Itē
 post sc̄daz p̄clusionē ituli p̄mū corollariū/q̄
 iesus pōt nō eē de⁹: fm̄ q̄ iesus nō pōt desine
 re eē de⁹: corollaria nō fuerit ponēda sine di/
 stinctionib⁹: itaq̄ expono ea: z dico/q̄ si ter
 min⁹ subiect⁹ iesus/stat p̄ simplici p̄sona q̄ d̄
 iesus/corollaria sūt catholice tenēda. Si x̄o
 idē termin⁹ iesus p̄ vno christo ex p̄sona x̄bi
 et hūanitate p̄stituto: videlz p̄ ip̄licito q̄d si
 gnificat/ z p̄ q̄ stat in dicto p̄me p̄clusionis: z
 in dicto p̄mū corollariū ex p̄clusionē p̄ma illa/
 ti: ip̄sa corollaria nō sunt catholica/ s̄ falsa:
 nec etiā stāt cū p̄clusionē p̄ma: nec cū corolla
 rio p̄mo ex p̄clusionē p̄ma illato. Itē posui
 p̄clusionē sc̄daz/q̄ nulla res q̄ ē de⁹ pōt nō eē
 de⁹: z ituli corollariū tertiū q̄ nulla res ē aut
 pōt eē q̄ mō nō sit de⁹/ z aliq̄n possit esse de⁹.
 Corollariū q̄ q̄rtū/q̄ nulla res ē aut eē pōt
 q̄ possit incipere eē de⁹: p̄clusionē sic vniuersa
 lit̄ itellectā/q̄ termin⁹ subiect⁹ distribuaf̄ p̄
 re q̄ p̄ cōicationē ideomatū ē v̄l pōt eē de⁹ re
 uoco tāq̄ falsā z hereticā: corollaria etiā ta/
 li vniuersitati itellecta reputo sic falsa/erronea
 et heretica. Itē posui p̄clusionē tertiā/q̄
 de⁹ pōt aliq̄l̄ se h̄re q̄l̄ se nō habet: ac etiā
 esse aliq̄lis q̄lis nō ē. Et ad pbādū h̄ induri
 p̄ exēplo q̄ de⁹ p̄ pōt eē hō z nō eē hō: p̄clu/
 sio vt posita fuit nō bñ sonat/in eo q̄ rōne re
 latiui reciproci sonat/q̄ suba dei de nouo
 possit aduenire habitudo aut q̄litas real̄: et
 ideo itellect⁹ quē habui poti⁹ fuit exp̄mēd⁹
 in his x̄bis: aliq̄ creatura se pōt h̄re aliq̄liter
 ad deū q̄l̄ se nō habet. Exēplū etiā ad p̄clu
 sionē nō cōuenit: q̄m̄ adhuc posito q̄ de⁹ p̄
 pōt eē hō z nō eē hō/ pp̄rie seq̄t q̄ de⁹ pōt eē
 aliqd̄ q̄d nō ē: sic ex decretali arguit̄ extra d̄
 here. cū christ⁹: z nō seq̄t pp̄rie q̄ de⁹ p̄ pos/
 sit eē aliq̄lis q̄lis nō ē: aut aliq̄liter se h̄re q̄l̄
 ter nō se habet. Ex p̄clusionē tertia ituli tertiū
 corollariū/q̄ q̄uis iesus fuerit ab eterno sp̄
 p̄ri coe q̄lis: tñ aliq̄n fuit de⁹ q̄n nō fuit iesus.
 Istud corollariū: aliq̄n iesus erat de⁹/q̄n nō
 erat de⁹: male sonat z erronee. Itē ex p̄clu
 sione q̄rta ituli q̄rtū corollariū/q̄ fili⁹ dei q̄n
 icipiebat eē fili⁹ x̄ginis/nō icipiebat esse ali/
 qd̄. Istud corollariū put in distinctionē possi/
 tū fuit: reuoco sic erroneū z hereticū: q̄m̄ fi/
 li⁹ dei q̄n icipiebat eē fili⁹ x̄ginis/icipiebat eē
 aliqd̄ fm̄ q̄ hō: z icipiebat eē aliqd̄ q̄d prius
 nō erat. Itē ex p̄clusionē q̄rta ituli vltimū
 corollariū/q̄ nūq̄ h̄ hō demonstrato q̄ ē chri/
 st⁹ fiebat christ⁹: z pbauit ex eo q̄ nec pur⁹ hō
 fiebat christ⁹ nec hō christ⁹ fiebat christ⁹. Co
 rollariū istud put indistincte fuit positū: re
 uoco sic falsuz z erroneū: q̄n in sensu q̄ hō de
 mōstratus staret p̄ filio dei p̄cedēduz eēt: q̄

aliqui hic homo fiebat christus: quoniam filius dei vi-
 ui nunc est homo: aliqui fiebat homo: dicente euangelio.
 Verbum caro factum est etc. **¶** Ca. XXXIII
Isti sunt articuli in quibus
 magister sententiarum non tenet contra omnes: et primo pro-
 mi libri. **¶** Primum quod charitas quod diligimus deum
 et primum est spiritus sanctus. di. xvij. ca. ij. vel quod cha-
 ritas quod est amor dei et primum non est aliquid crea-
 tum. **¶** Secundo quod nomina numeralia dicta de deo di-
 cuntur solum relative. di. xxiiij. ca. Et si diligen-
 ter. Vel hec nomina numeralia trinitatis et trinitas non
 dicuntur positione sed per uationem terminum. **¶** Tertio quod
 sicut et eque sicut dicitur de deo per uationem. di. xxj. ca.
 Et sic idem. **¶** Quarto quod deus per se potest quicquid aliquid
 potuit: quod vult quicquid voluit: et scit quicquid sciuit
 di. xliij. ca. **¶** Prefata quod non solet. **¶** In secundo libro
¶ Primum quod angeli non meruerunt beatitudinem per
 gratiam sibi datam: sed quod primum precessit meritum: et
 postea meruerunt per obsequia fidelibus exhibita.
 di. v. ca. Hic quod non solet. Vel quod angelus primum preces-
 sit: et meritum respectu primum subalis habet sub-
 sequens. **¶** Secundo quod angeli in merito respectu essen-
 tial primum: et in ipso primum proficiunt versus ad iudi-
 cium. di. xj. ca. **¶** Prefata illud. **¶** Tertio quod chari-
 tas est spiritus sanctus. scilicet illa quod aie qualitates informant
 atque sanctificant. di. xxvij. ca. **¶** Quod non igitur. **¶** Quarto
 quod in veritate humane nature nihil transit extrin-
 secum: sed quod ab adam descendit per propagationem au-
 ctum et multiplicatum resurget in iudicio. di. xxx.
 ca. penult. **¶** Quibus respondet. Vel quod nihil de cibis
 transit in veritatem humane nature: nec per genera-
 tionem: nec per nutritionem. **¶** In tertio libro.
¶ Primum quod anima a corpore exuta sit persona. di. ij.
 ca. Hic apponit a quibusdam. **¶** Secundo quod christus
 convenienter mortuus et non mortuus: passus et
 non passus. di. xxj. ca. vlti. **¶** Tertio quod christus
 in triduo mortuus fuit homo. dist. xxij. ca. j.
¶ Primum quod sacra legalia **¶** In quarto libro.
 non iustificabant: etiam si cum fide et devotione ste-
 rerent. di. j. ca. Non igitur. **¶** Secundo quod homo sine me-
 dio videbat deum ante peccatum: eadem di. ca. Tripli-
 ci. **¶** Tertio quod circuncisio non precebat gratiam
 ad bene operandum: nec virtutes ad augmentum: sed so-
 lum ad peccata dimittenda valebat: eadem di. ca.
 Duo igitur. **¶** Quarto quod puuli ante octavam die
 morientes incircuncisi peribant: et quod causa neces-
 sitatis poterant ante circuncidit: eadem di. ca. Si ve-
 ro. **¶** Quinto quod quedam sacra nove legis instituta
 sunt in remedium terminum: ut matrimonium. di. ij. ca.
 j. Ita ad sacra. **¶** Sexto quod baptizati baptis-
 mo Joannis non ponentes spem in illo: non erant
 baptizati baptismum christi. di. ij. ca. vlti. Hic
 considerandum. Vel aliter. **¶** Baptismus Joannis est im-
 postitio manuum equo pollebat baptismum chri-
 sti: ita quod baptizatus baptismum Joannis non erat
 baptizatus. **¶** Septimo quod deus potuit dare
 potentiam creature creandi: et interius abluendi. i.

peccata dimittendi. di. v. ca. vlti. Hic quod non sicut.
 Vel sic quod deus potest dare potentiam alijs baptizati/
 di interius et quod creatura potuerit suscipere: et sicut
 quod deus potest potentiam creandi creature concitare et cre-
 are per creaturam tanquam per ministrum. di. v. **¶** Octa-
 uo quod schismatici degradati: presbiteri ab ecclesia he-
 retici/excommunicati non habent potentiam consecrati corpore
 christi. di. xiiij. ca. Illud non. **¶** Nono quod brutum non
 sumit verum corpus christi et si videat. di. xiiij. ca.
 Illud etiam sane. **¶** Decimo quod scientia discernendi
 ut notat habitum scientie sit clavis. di. xix. ca. j.
¶ Undecimo quod episcopi simoniaci degradati non
 possunt preferre ordines. dist. xxv. ca. de simoniaco.
¶ Duodecimo quod sacros maritus alicuius mulieris
 incognite carnalis a primo sit bigamus per cogni-
 tionem illius: et prohibet ab ordinibus. di. xxvij. ca.
 vlti. **¶** Decimo tertio quod cognoscens sororem uxoris
 sue non tenet uxorem petiti debitum reddere. di.
 xxiiij. ca. de his. **¶** Decimo quarto quod ille qui uxore
 vivente duxit aliam in aliena patria: quod redi-
 ens ad patriam vult eam dimittere et non potest: si
 cogit ab ecclesia remanere et debitum reddere:
 quod sibi non credit: dicit magister quod incipit excusari per
 obedientiam et timorem: et tenet reddere debitum
 si petat. di. xxxvij. ca. vlti. **¶** Decimo quinto quod
 peccata delicta non pateant alijs in iudicio. di.
 xliij. ca. Hic quod non sicut vix electis.

¶ Determinatio parrhysii facta per al-
 mam facultatem theologiam. Anno do-
 mini. M. ccc. xvij. super quibusdam su-
 perstitiis novis exortis. Prefatio

Diversis or-

thodore fidei zelatoribus cancellari ecclesie Parrhysien. et
 facultas theologie in alma
 universitate Parrhysien. mense
 nra cum integro divini cultus
 honore spem habere in domino: ac in vanitates et in-
 sanias falsas non respicere. Ex antiquis latebris
 emergens novus errorum fedas colluvio: recogita-
 re comonuit quod plerumque vitas catholica apud
 studiosos in sacris litteris aptissima est: quod ceteros
 later. Minime cum habet proprium habeat: omnis ars ma-
 nifesta esse exercitatus in ea: sic ut ex eis sur-
 gat illa maxima. Quilibet in sua arte perito cre-
 dendum est. Hinc est oronum illud quod hiero. ad
 Paulinum scribens assumit. Quod medicorum est per
 mittunt medici: tractant fabulosa fabri. Acce-
 dit ad hec in sacris litteris aliud speciale quod nec
 experientia et sensu constant: ut alie artes nec possunt
 ab oculis circumvolunt nube vitioz facile de-
 prehendi: Excepit enim eos malicia eorum. Aut
 si quidem apostolus quod propter avaritiam multi erraverunt
 a fide: propterea non irrationabiliter idolorum ser-
 vitus ab eodem nominat: alij propter ingratitudi-
 nem: quod cum cognovissent deum non sic deum glorificaverunt

Barrhyus Condemnati et Reuocati

rūt: in oēs idolatrie impietate (sicut idē cōmemorat) corruerūt. Porro Salomonē ad idola: Dydonē ad magicas artes p̄traxit diuina cupidō. Alios postreō misera timiditas tota ex crastino pendēs in obfuationes sup̄stitiosissimas ipsasq; depulit: quēadmoduz apud Lucanū de filio Pōpeij magni et apud historicos de plurimis notū est. Ita fit vt recedēs pctōr a deo declinet in vanitates et in sanas falsas: et ad eū q̄ p̄r est mēdacij: tādey ipudenter palāq; apostasiādo se conuertat. Sic saul a dño derelict⁹ p̄hytonissam cui p̄us adūsabat p̄suluit. Sic ochogias deo isrl̄ sp̄reto misit ad p̄sulendū deū accharō. Sic deniq; eos oēs q̄ fide vel ope absq; deo vero sunt: vt a deo falso ludificent̄ necesse ē. h̄ac igit̄ nefaria pestiferā mortiferāq; insaniarū fallax cū suis heresib⁹ abominationē pl⁹ solito n̄ra etate cernētes inualuisse: ne forsā christianissimū regnū qd̄ oli mōstro caruit/ et deo p̄tegēte carebit: inficere valeat tā horredē impietate/ et p̄nitiosissime p̄tagionis mōstrū: Lupiētes totū conatib⁹ obuiare. Adēores in sup̄n̄se p̄fessiois: p̄q; legis celo succēsi/ paucos ad h̄ac rē articulois dānatiois cauetero (ne deiceps fallat̄ incogniti) notare de/ creuim⁹: remēorātes inf̄ cesa innūera dictū illud sapiētissimi doctoris Augl. de sup̄stitiois obseruatiōibus. Q̄ q̄ talib⁹ credūt: aut ad eoz domū eūtes/ aut suis domib⁹ intro/ ducūt/ aut in̄rogāt: sciāt se fidē christianā et baptismum p̄uaricasse: et paganuz et apostatā. i. retro abeūtē: et dei inimicū et irā dei grauius incurrisse: nisi eccl̄astica p̄nia emēdat/ deo recōciliet̄. h̄ec ille. Neq; tñ int̄tio nostra ē in aliq̄ derogare q̄buscūq; licitis et veris traditionib⁹/ sciētij et artib⁹: s̄ isanos errores atq; sacrilegos insipientiū/ et ferales ritus p̄ q̄to fidē orthodoxā et religionē christianā ledūt/ p̄ramināt/ inficiūt: radicū q̄tū fas nob̄ est/ extirpare satagimus: et honore suum sincerē relinq̄re veritati.

Est aut̄ p̄mus articulus q̄ p̄ artes magicas et maleficia et inuocationes nefarias q̄rere familiaritates et amicitias et auxilia demonū/ nō sit idolatria. Error: qm̄ demō aduersarius p̄tinax et iplicabilis dei et hoīs iudicat̄: nec ē honoris vel dñij cuiuscūq; diuini vere seu p̄cipatiue vel aptitudinaliter susceptiuus: vt alię creature rōnales nō dānatē: nec ī signo ad placitū instituto: vt sunt imagines et tēpla de⁹ in ipsis adorāt.

Secundus articulus q̄ dare vel offerre vel p̄mittere demonibus qualēcūq; rem/ vt adimpleāt desiderij hominis/ aut in honorem eoz aliquid osculari vel portare/ nō sit idolatria. Error.

Tertius q̄ inire pactū cū demonibus tacitum vel exp̄ssum nō sit idolatria/ vel species idolatrie/ vel apostasie. Error. Et intendimus esse pactum implicitum in omni obseruatione sup̄stitiosa: cuius effectus nō debet a deo vel natura rationabiliter expectari.

Quartus q̄ conari p̄ artes magicas demones in lapidibus/ annulis/ speculis aut imaginibus noie eoz p̄secratis: vel potius execratis includere/ cogere et artare/ vel eas velle viuificare/ non sit idolatria. Error.

Quintus q̄ licitū ē vti magicis artibus vel alijs q̄buscūq; sup̄stitioib⁹ a deo et eccl̄ia p̄hibitis p̄ quo cūq; bono fine. Error: qz fm̄ aplm̄ nō sunt faciēda mala vt bona eueniāt.

Sextus q̄ licitū sit/ aut etiā p̄mittenduz maleficia maleficijs repellere. Error.

Septimus q̄ aliq; cū aliq̄ possit dispēsa re in q̄cūq; casu: vt talib⁹ licite vtaf. Error.

Octauus q̄ artes magicę et similes sup̄stitutiones et eaz obseruationes sint ab eccl̄ia irrationabiliter p̄hibite. Error.

Nonus q̄ deus p̄ artes magicas et maleficia inducat̄ compellere demones suis inuocationibus obedire. Error.

Decimus q̄ thurificatiōes et suffumigationes que sūt in taliū artium et maleficioz exercitio/ sint ad honorem dei et ei placeant. Error et blasphemia: qm̄ deus al̄s nō puniret vel p̄hiberet.

Undecimus q̄ talibus et taliter vti nō ē sacrificare seu imolare demonibus: et ex p̄sequenti damnabiliter idolatrare. Error.

Duodecimus q̄ v̄ba sctā et orōnes q̄dā deuote et ieiunia et balneatiōes et cōtinentia corporalis in puerl̄ et alijs: et missaz celebratio et alia opa d̄ genere bonoz q̄ sūt p̄ exercēdo h̄mōi artes excusent eos a malo/ et nō poti⁹ accusent. Error. Nā p̄ talia sacre res imo ip̄e de⁹ in eucharistia demonib⁹ tērat̄ imolari: et hęc p̄curat demō. Vel qz vult in hoc honorari similis altissimo: vel ad fraudes suas oc cultandas: vel vt simplices illaqueet/ facilius et damnabilius perdat.

Tredicim⁹ q̄ scti p̄phę et aliij scti p̄ tales artes habuerūt suas p̄phetias et mirac̄a fecerūt/ aut demōes expulerūt. Error et blasphemia.

Decimus q̄rt⁹ q̄ de⁹ p̄ se imedia/ (mia. te/ vel p̄ bonos angelos talia maleficia sctis hoīb⁹ reuelauerit. Error et blasphemia.

Quindecim⁹ q̄ possibile ē p̄ tales artes cogere libez hoīs arbitriū ad volūtate seu desiderij alteri⁹. Error: et h̄ conari facere est

Sedecim⁹ q̄ ideo artes (ip̄iū et nefariū. p̄fate bonę sunt et a deo: et q̄ eas licet obfua/ re: qz p̄ eas q̄q; vel sepe euenit: sicut vtētes eis querūt vel p̄dicūt: vel qz bonum q̄q; p̄uenit ex eis. Error.

Decimusseptim^o q^o p tales artes demōes veracit^{er} cogunt^r z compellunt^r: z nō poti^{us} ita se cogi fingunt ad seducēdos hoīes. Error.

Decimusoctau^o q^o p tales artes z rit^{us} ipi os/p sortilegia/p carminatōes z iuocationes demonū p q̄sdā insultationes z alia maleficia null^o vnq̄ effect^{us} ministerio demonū sub sequat^r. Error. Itā talia q̄nq̄ pmittit de^o cōtingere: vt patuit i magis pharaonis/z alibi pluries. Vel q^o vtentes seu consulētes ppter malā fidē z alia pctā nefanda dati sūt i reprobu^o sensum: z demerent^r sic illudi.

Decimusnon^o q^o boni āgeli includāt i lapidib^{us} z psecrēt imagines vl^l vestimēta/aut alia faciāt q̄ in istis artib^{us} continent^r. Error.

Vicesim^o q^o sāguis vpu (z blasphemia pē vel hedi vel alteri^{us} anialis/vel pgamenū virgineū/vel coriū leonis z silia: habeāt efficacīā ad cogēdos vel repellēdos demōes ministerio huiusmodi artium. Error.

Vicesimusprim^o q^o imagines de ere/plūbo vel auro/ vel de cera alba vel rubea/ vel alia materia baptizate/exorcizate z psecrate seu poti^{us} execrate fm pdictas artes: z sub certis dieb^{us}: habeāt vtutes mirabiles: q̄ i libris talium artium recitant^r. Error in fide z phia naturali z astronomia vera.

Vicesimusscōs q^o vti talibus z fidē dare nō sit idolatria et infidelitas. Error.

Vicesimusftri^o q^o aliq̄ dōmōes bōi sint alij benigni/alij oia scientes: alij nec saluati nec

Vicesimusq̄rt^o q^o suffumi (dānati: error gationes q̄ sūt in hōi opationib^{us} conuertunt^r in spūs: aut q^o sint debite eis. Error.

Vicesimusq̄nt^o q^o vn^o demō sit rex oriēt^{is} z pferi suo merito: z ali^o occidēt^r: ali^o septē r^o q^o itelligētia motrix celi influit i aiaz rōnalē: sic corp^{us} celi influit i corp^{us} hūanū: error.

Vicesimusseptim^o q^o cogitatiōes nre intellectuales z volitiones nre interiores immediate causent^r a celo: et q^o p aliquā traditiōnē magicā tales possint scri: et q^o p illam de eis certitudinalit^{er} iudicare sit licitū. Error.

Vicesimusoctau^o articul^o q^o p q̄scunq̄ artes magicas possum^{us} deuenire ad visionē diuine essentie vel sanctor^{um} spiritūū. Error.

Acta sunt hec: et p^{er} maturā celeb^{er}iq̄ inf nos et deputatos nros examinationē: pclusa i nra pgregatiōe gñali parrhyfi^o apud sactū Barthurinū de mane sup b^{is} spāl^{is} celebrata: Anno dñi. M. ccc. xcviij. die. xix. mēsis Septēbris. In cui^{us} rei testimoniū sigillū dicte facultat^{is} pntib^{us} lris durim^{us} apponēdū.

Originale hui^{us} determinatiōis ē sigillatū magno sigillo facultatis theologicę Parrhysius.

Sequūtur excerpta principalium articulorū tractatus cuiusdā cōtra errores fratris Joānis de mōte sono ordinis predicatorū Parrhysius condemnatos. **D**isefatio.

Apostolicis ver bis edocti parati semp ad satisfacionē oī poscētū nos rationē de ea q̄ in nobis est fide/ad tuitiōnē ei^{us} quā pfitemur orthodoxe: et vt ratio/

nabilis q̄rundā error^{um} condēnatio Parrhysius nup facta ac iustificatio exorte sup hoc cause z aduersatiū oīm q̄cūq̄ iniusta rōnabilisq̄ pquestio oblocutio atq̄ veratio singul^{orum} innotescat: p̄sentē tractatū s̄b aplicę p̄etri sedis et sedētis in ea/ sūmi p̄tificl^{is} correptione durim^{us} cōpilādū. In q̄ vniuersis christifidelib^{us} q̄ ipm lecturi vel audituri sūt/ sup plicam^{us} affectu: vt eq̄ aio puraq̄ mētis acie p̄spiciāt vniuersa nobiscū zc. Ad honorē sactę et indiuidue trinitat^{is}/ cui^{us} fidei caz agim^{us}: p̄sentē tractatū aduersus errores fratrl^{is} Joānis de mōte sono ordinis frat^{rum} pdicatorū nup i parrhyfiē. studio p̄dēnatos ex deliberatiōe vniuersitat^{is} studij parrhyfiē. et spāl^{is} docto^{rum}/ baccalauro^{rum} facultat^{is} theologicę cōpositū: i tria capla distinguemus.

In p̄mo ad fundādū p̄cessū factū p̄tra dictū fratrl^{is} pdictā facultatē theologicę/ ac etiam p̄cessū inde secutū corā dño epō parrhyfiē. ad instātiā vniuersitat^{is} pdicte declarabit^r qlit^{er} ad dictos ep̄m et facultatē theologicę p̄tinet assertiōes hēticas vel i fide erroneas/ z p̄tra asserētes eas parrhyfi^o p̄dēnare. **I**n scōo declarabit^r: et tā ratiōib^{us} q̄ auctibus sc̄to^{rum} et docto^{rum} pbabit^r q^o assertiōes dicti fratrl^{is} p̄ cedulā dicte facultat^{is} dicto dño epō tradite fuerūt rōnabilis p̄dēnate. **I**n tertio q^o magister ac p̄curator generalis/ et nōnulli dicti ordinis frēs p̄ pdictū ep̄m et sibi adherētes/ ad sedē aplicā appellauerunt: iur^{is} memoratas dicti fratrl^{is} assertiones (vt p̄ferē) dānatas: aliq̄s ad sancti Thome de aq̄no p̄tinere doctriā: quā asserūt p̄ ecclesiā am approbatā: iō declarabit^r doctrina hōi scti Thome nō sic approbatā eē/ q^o p̄pter eā oporteat antedictā p̄dēnatiōnē aut dicti ep̄i p̄cessum aequaliter impedire.

Capitulum I

Circa primū principale ē hec diuisio p̄mittēda. **Q** diffinitio circa ea q̄ sūt fidei. i. approbatio vitat^{is} alicul^{us} tāq̄ catholicę: vl^l reprobatio aut p̄dēnatio appositę falsitat^{is} tāq̄ hētice aut i fide erroneę pōt

Parrhyus Condemnati et Reuocati

esse dupl. Uno mō scholasticē et doctrinali. Alio mō auctoritatiue et iudicialiter. Et hic scōs modus ē duplex s̄m q̄ hec auctoritas iudiciaria ē bipartita. Una est simplr sup̄ma. Alia ē inferior et subordinata. Juxta hanc trimēbrē diuisionē q̄ clara ē sunt tres conclusiōnes p̄ncipales declarādē: et deinde eis q̄daz alię subinferēde. Prima erit de diffinitioe iudiciali et auctoritatiua sup̄ma. Secūda de inferiori et subordinata. Tertia de doctrinali et scholastica. Et ipsaz p̄batio p̄ncipalis fundabit̄ in iure diuino. ¶ Prima igit̄ conclusio ē. Ad sc̄taz sedē aplicā p̄tinet auctoritate iudiciali/sup̄ma circa ea q̄ sunt fidei/iudicialis diffinire. Et hec p̄bat̄: q̄ ad illi⁹ tanq̄ sup̄mi iudicis auctoritatē p̄tinet in fide iudiciali diffinire cui⁹ fides nūq̄ deficit. S̄z sc̄tē aplicē sedis fides nūq̄ deficit: igit̄ r̄. maior ē nota: s̄ minor p̄bat̄: q̄ de hac sc̄tā sede in p̄sona petri apli in ea p̄sidentis dictū est: Petre rogauī p̄ te vt nō deficiat fides tua: Luce. xxij. Prop̄ q̄d dicit Lyprian⁹. xciij. di. Qui r̄. ¶ Secūda conclusio ē q̄ ad ep̄os catholicos p̄tinet auctoritate inferiori et subordinata circa ea q̄ sūt fidei iudicialis diffinire. Et h̄ p̄bat̄: q̄ ad eos p̄tinet iudiciali auctoritate inferiori et subordinata in fide diffinire/ad q̄s p̄tinet p̄silit̄ ecclīaz regere. S̄z ad ep̄os catholicos p̄tinet sc̄dm: igit̄ r̄ p̄mū. Ab̄ator p̄t̄: q̄ ecclīe regimē maxime p̄cernit fidē: et ideo cui iure diuino cōmittit̄ ecclīam regere: ei eodē iure cōmittit̄ de fide cōḡscere et iudicare. S̄z minor p̄bat̄ auctoritate pauli Act. x. vbi dicit. Attendite vob̄ et vniūso gregi in q̄ vos sp̄s sanctus posuit ep̄os ecclīaz regere dei. Cū p̄t̄ q̄ iure diuino et auctoritate sp̄s sancti ep̄i positi sunt ad regimē ecclīe dei. Regimē aut̄ ip̄ortat iudicialē auctoritatē: q̄ seq̄t̄ q̄ ad eos p̄tinet auctoritate iudiciali/inferiori et subordinata et sup̄mē auctoritati subiecta ecclīam regere: et p̄sequēs de fide cōḡscere/et in ea diffinire. Cū p̄t̄ q̄ de tali regimine ad fidē p̄tinere loquat̄ apls r̄. ¶ Tertia conclusio est q̄ ad doctores theologos p̄tinet determinare de doctrinali et scholastica circa ea q̄ sunt fidei doctrinalis diffinire/ad q̄s p̄tinet sacraz scripturā docere: et ex ea hereticas assertiōes et in fide erroneas reprobare: ac veritates catholicas approbare. S̄z ad doctores theologos p̄tinet sc̄dm: igit̄ r̄ p̄mū. Probationes minoris et maioris vide si vis in dicto tractatu. Ex p̄dictis conclusiōib⁹ p̄t̄ r̄sio ad p̄ncipalē articulum. s̄. q̄ ad ep̄m parrhyseñ. et ad theologice facultatē p̄tinet assertiōes hereticas/aut̄ in fide erroneas: et p̄ eas asserētes parrhyseñ p̄denare: q̄ p̄ sc̄taz conclusiōne p̄t̄ q̄ h̄ ad ep̄m p̄tinet/diffinire iudiciali. Et p̄ tertiam conclusiōne p̄t̄ q̄ ad facultatē theologica

p̄tinet diffinire doctrinali. S̄z adhuc ad maḡ fūdādū p̄positū tres alię conclusiōes ex p̄missis sunt subinferēde. ¶ Quarta igit̄ conclusio ē q̄ ad dictos ep̄m et facultatē theologice p̄tinet nō solū p̄iūctim/et diuisim modis p̄dicti/assertiōes hereticas aut̄ erroneas p̄denare: licet tñ qñq̄ rōnabilis p̄sueuerit in h̄mōi p̄denatiōe p̄iūctim p̄cedere. Probatiōes di mittunt̄ h̄ causa breuitatē. ¶ Quinta conclusio. Ad dictā facultatē theologice p̄ certas p̄sonas. s̄. p̄ singlares m̄ḡros et baccalaueros eidē facultati iuratos p̄tinet qñq̄ nō solū doctrinali/et etiā iudiciali aliq̄ mō assertiōes hereticas aut̄ erroneas p̄denare. Et hec conclusio p̄bat̄ ex triplici radice. Prima p̄batio fundat̄ ex p̄cessa eis p̄tate r̄. Secūda p̄batio fundat̄ in ob̄suata p̄suetudie r̄. Tertia eiusdē conclusiōis p̄batio fundat̄ in publica vtilitate r̄. ¶ Sexta conclusio ē q̄ ad sup̄iorē iudicē p̄tinet p̄cessū p̄ dictos ep̄m et facultatē theologice factū/nec sine magna et notabili causa fauorabilis impedire: nec approbationi p̄ eos in causa fidei inficte sine matura deliberatiōe et p̄ua iformatiōe deferre. Et hec p̄bat̄ q̄ r̄. ¶ Ex dictis conclusiōib⁹ ad p̄positū applicatis patet luce clari⁹ iustificatio p̄cessus facti p̄ dictū fr̄m Joānē: sic p̄t̄ in singulis articulis. ¶ Prim⁹ igit̄ articulus ē q̄ cū dicit̄ frat̄ infra scriptos errores parrhyseñ in scholis publice dogmatizauerit: et corā facultate theologice euocat̄ p̄ decanū eiusdē facultatē monit⁹ charitable/ipsos corrigere recusauerit: p̄testās eos vsq̄ ad mortē velle defendē: dicta facultas errores hui⁹ potuit et merito debuit doctrinali p̄denare. Prima ps. s̄. q̄ h̄ potuit: p̄t̄ r̄. ¶ Scōs articulus ē q̄ dicta facultas theologice coassūpti sibi m̄ḡris aliāz triū facultatū vniūstatē parrhyseñ. doctores p̄us p̄ eos examiatos: et doctrinali p̄denatos merito debuit dño ep̄o parrhyseñ. tanq̄ iudicario iudiciali denunciare. Et h̄ clare p̄t̄ ex sc̄tā conclusiōe et ei⁹ p̄batione: s̄ adhuc r̄. Nob̄rē p̄nominatē facultatē theologice m̄ḡri trib⁹ alijs facultatib⁹ sibi coassūptis et coadiūcti nūciauerūt ecclīe. Ex q̄b⁹ p̄t̄ triplex ratio denunciatiōis p̄dictę: quā secreta et charitable monitio p̄cessit: licet tñ h̄ nō eēt necesse: sic p̄t̄ ex doctrina sc̄ti Tho. sc̄da sc̄dę q. xxxij. ar. vij. vbi docet q̄ p̄ctā publica sūt publice arguenda: iuxta illud apli ad Timoth. v. Peccatē corā oib⁹ arguevt ceteri timorē habeāt. Q̄d intelligit̄ de p̄ctis publicis vt dicit Aug⁹ in li. de v̄bis dñi r̄. ¶ Tertius articulus est q̄ dicta facultas in scholis suis theologice/et dictus ep̄s in locis sue diocesis p̄missis errorū dogmatisationē/publicationē aut̄ defensionē finalit̄ inhibere potuerūt et debuerūt iudicialiter p̄hibere r̄. ¶ S̄z

huic articulo opponunt tria que ponit dicitur frat
 i supplicatiōe sua seu q̄rela dño pape exposi-
 ta i q̄ fere tot sūt mēdacia q̄t sūt x̄ba. ¶ Pri-
 mū ē: qz aliq̄ p̄clusionū suaz trahūt ex doct-
 na sc̄ti Tho. quā facultas theologie alia ex-
 presse cōmēdauit: z dñs Stephan⁹ ep̄s par-
 rhyseñ. p̄ suas l̄ras approbauit. ¶ Sc̄d̄m ē:
 qz dñs Urban⁹ papa q̄nt⁹ p̄ ei⁹ bullā vniuer-
 sitati studij Tholosani sc̄psit: z voluit eius-
 dē sc̄ti doctrinā tāq̄ bñ dictā z catholicā se-
 quiz teneri a ch̄risticol⁹ z studiosis: z eā p̄vi-
 rib⁹ ampliari. ¶ Tertiu⁹ ē: qz soli⁹ sedis apli-
 cē ē declarare/dānare z approbare. Un̄ post
 ea cōcludit qz dicit⁹ dñs ep̄s aponēs falcē in
 messē sūmi p̄rifici dictas p̄cloes p̄nūciauit
 z decreuit falsas hēticaz erroneas. Et cāz
 s̄bdit ibidē: qz ista q̄ tāgūt fidē sūt d̄ maiori-
 b⁹ ecclēie causis: z q̄ ad solū sūmū p̄rificē p̄
 examinatōez decisione deferri debēt. Ex q̄b⁹
 seq̄ videt⁹ qz nec ep̄s nec facultas p̄dicta cō-
 cloes p̄dicta sp̄otuef̄t iudicialr̄ dānare: nec
 eaz dogmaticationē aut publicatiōz v̄l de-
 fensionē finalr̄ cohibē. Ad illa aut̄ facili⁹ r̄f̄-
 det. ¶ Un̄ ad p̄mū r̄idet vniuersitas i suis
 l̄ris patētib⁹. Nos in q̄t millesies dixim⁹: et
 vt videm⁹ nō sufficit q̄l̄r s̄. Tho. doctrinā i
 dicta n̄ra p̄dēnatōe neq̄q̄ reprobam⁹: s̄ hūc
 eiusq̄ fautores doct̄nā ei⁹ ad distortū/fidei
 qz absōnū sensū adaptātes: aut v̄ltra q̄ fieri
 dz s̄ eiusdē doctori⁹ documētū dilatātes cō-
 dēnam⁹/audacē asserim⁹. Et hec clare pate-
 b̄nt ex dicēdis i. ij. z. iij. ca. vbi māifeste p̄ba-
 bit⁹ qz p̄dicte erronee conclōes nō trahūt ex
 doct̄na s̄. Tho. s̄ magi⁹ p̄riant̄ eidē. Ad sc̄bz
 r̄n. qz ex p̄dicta bulla dñi Urbani/vel ex pal-
 legata l̄ra dñi Stephani ep̄i/aut alia q̄cūq̄
 l̄ra autētica nō p̄t sufficē p̄cludi qz s̄. Tho.
 doct̄na sit i oib⁹ approbata: sic clare oñdet i
 iij. ca. hui⁹ tractat⁹. Et ad h̄ adūciūt aliq̄ ta-
 lē rōnē. Illa doct̄na nō p̄t sic eē i oib⁹ appro-
 bata q̄ multa cōtinet i fide erronea. Sed vt
 dicūt p̄dicta s̄. Tho. doct̄na nō solū i māfia
 de absoluta necessitate creature: de q̄ p̄sentes
 cōtrouersie infer⁹ i trib⁹ v̄ltimis p̄clonibus
 tertij ca. sp̄alit̄ tractabit⁹: s̄ etiā i plurib⁹ alijs
 multa continet i fide erronea. Ad declarā-
 nā i p̄ma pte sū. q. xlvij. ar. vlt. in r̄f̄sione v̄l-
 timi argu. dicit⁹: qz nō ē possibile aliā terrā eē
 q̄ istā: qz ois terra naturalit̄ ferret ad h̄ me-
 diū v̄bicūq̄ eēt: z notū ē qz nō loquit̄ de po-
 tētia nature. Itē i articulo v̄lt. dicit⁹ qz im-
 possibile ē duos angelos eē vni⁹ specie: z qz
 impossibile ē eē plures albedines sep̄atas a
 substātij: q̄ vident̄ eē s̄ articulū de oipotē-
 tia dei: z s̄ v̄itates creditas circa sacramētū
 altar̄. Itē infra. q. lxxvij. arti. iij. z. vj. et i q̄-
 stionib⁹ disputat̄ circa articulū de v̄nitate
 forme s̄balis in hoie: q̄ ē decimusq̄rt⁹ articu-

lus q̄ntē ptis de euā. eterno dānat⁹ p̄ Alex-
 dru. Itē ex hac opiniōe Tho. de v̄nitate for-
 me: sicut dicit in glo. Scham i dialogo suo
 p̄cloes sequunt̄ q̄ i Anglia fuerūt sc̄dalose
 scz qz corp⁹ ch̄risti non fuit idē nūero viuū z
 mortuū: z h̄ p̄cedit s̄. Tho. i q̄stionib⁹ dispu-
 tat̄. q. lxxij. qd̄ nō fuit simplr̄. Un̄ sequit̄ v̄l-
 tra/qz caro mortua nūq̄ fuit viuā: z qz corpa
 sc̄toz mortuoz nūq̄ fuerūt corpa sc̄toz viuē-
 tiū: z iō reliq̄e corpoz sc̄toz nūq̄ fuerūt p̄-
 tes corpoz viuētū: nec corp⁹ ch̄risti qd̄ fuit
 vulneratū i cruce iacuit i sepulchro: q̄ om̄ia
 sūt absurda. ¶ Ex q̄b⁹ z alijs pl̄ib⁹ errorib⁹ s̄
 q̄s qd̄a doctores sp̄ales cōposuerūt tractat⁹:
 p̄cludūt isti qz h̄mōi doct̄na nō p̄t eē in oib⁹
 approbata. Nec h̄ obstat ei⁹ sc̄titati v̄l cano-
 nicationi: qz nō obstatē glioso martyrio cip-
 ani: ip̄e errauit i fide: sic p̄z. iij. sen. di. vj. et
 j. dices ca. iij. Un̄ sc̄titas vitē nō infert sc̄tita-
 tē doctrine: sic patet d̄ Papiā martyre: q̄ fu-
 it patron⁹ secte hereticę. Un̄ ex his oib⁹ infe-
 rūt: qz p̄dicta approbatio Urbani q̄nti non ē
 hui⁹ doct̄rine approbatio vniuersal⁹/ s̄ tanq̄
 doct̄rine v̄tilis z in mult⁹ p̄babilis: sicut do-
 ctrina pape mgr̄alit̄ dicta sola h̄z auctē ma-
 gistrālē: sic dñs Inno. iij. de suo apparatu
 testat⁹ est. S̄z de hac materia copios⁹. j. di-
 ces in trib⁹ p̄mis conclusiōibus tertij ca. et
 ideo breui⁹ p̄trāsimus. ¶ Ad tertiu⁹ obiectū
 r̄idet p̄mo qz nec facultas zc̄. ¶ La. II

Circa sc̄d̄m principium in
 q̄ declarādū ē qz assertiōes dicti s̄ris p̄ cedu-
 lā theologie facultat̄ dicto dño ep̄o tradit̄
 tā fuerūt rationabilit̄ condēnate: p̄mitten-
 dum est v̄nū p̄ambulū generale/quod in ali-
 quibus dictarū assertiōnū et earū condem-
 natione est necessario p̄notandū: videlicet
 qz licet aliqua pp̄o vel assertio possit h̄re ali-
 quē sensū v̄ez: tñ p̄t rōnabilit̄ cōdēnari tāq̄
 reuocāda pp̄t aliū sensū falsū i ea vel i ei⁹ p̄-
 batōe intellectū. Et hec suppositio p̄bat̄ tā rō-
 nib⁹ q̄ auctib⁹ sc̄toz doctoz: z sp̄alit̄ ex di-
 ctis s̄. Tho. d̄ aq̄no/vt ps aduersa zc̄. Quar-
 to p̄bat̄ suppositio p̄missa z singularit̄ decla-
 rāda ē p̄ exemplū sumptū ex doctrina ecclē-
 sie. Nā p̄ ecclēsiā nōnūq̄ assertio ambigua
 h̄ns aliquē sensū catholicū est dānata: imo
 q̄nq̄ assertiones p̄tradiōrie fm̄ vocē p̄ eā
 sunt dānate: z ideo altera eaz vel v̄traq̄ ali-
 quē h̄z sensū catholicū. Et ecce exēplū ma-
 nifestū. Nā s̄s̄d. i li. ethim. ca. v. li. viij. z ha-
 bet. xxij. q. iij. c. quidā aūt: apre insinuāt qz
 v̄traq̄ istaz/deus creat mala/deus nō creat
 mala: est heresis condēnata: v̄n̄ z assertores
 v̄triusq̄ reputat̄ h̄ticos dictos Colliciani/
 a qd̄a Collico noiati: q̄ dicūt deū non facere
 mala: s̄ illō qd̄ sc̄ptū ē: Ego de⁹ creās mala.

Parrhysius Condemnati et Reuocati

Storiani a storiano q̄ ecōtrario dicūt deū cre-
asse mala p̄ illud qd̄ sc̄ptū ē. Sec̄ de° oia bōa.
Ex qb̄ colligit̄ q̄ vtraq̄ istaz ē heresis p̄de-
nata: z tñ ista assertio/de° creat mala/habet
aliquē sensū catholicū. s. istū/de° creat mala
pene: z s̄r ista/de° nō creat mala/habet sen-
sū catholicū. s. istuz/de° nō creat mala culpe
zē. Hac igit̄ suppositiōe p̄abula sic firmis sta-
bilita singillati declarādū ē/q̄ assertiōes di-
cti s̄ris fuerit rōnabilis p̄denatē. ¶ Prima igit̄
pp̄ sua fuit. Abaiō: ē vnio hypostatica in
christo q̄ vnio triū psonaz i eētia icreatā.
¶ Sec̄da. Possibile ē eē aliquā creaturā purā
in puri nālib̄: q̄ ita posset sibi z hoi. mereri:
sic aia christi p̄currēte gr̄a habituali: nō ē tñ
aliq̄ possibil̄ q̄ tā pueniēter/ p̄gruēter z suffi-
ciēter hoiez possz redimere z saluare sic chri-
stus. Et ista p̄denat̄ reuocāda tanq̄ falsa z
male sonās z erronea ad itellectū p̄batiōis
sue: videlz de gr̄a aie christi q̄ ad p̄mā ei° p̄-
tē. ¶ Tertia. Aliq̄ pura creatura rōnal̄ p̄t in
puri nālib̄ b̄tifice dei eētia itueri: z hāc diē
patere de creatura p̄dicta. Et ista p̄denat̄ re-
uocāda: als parrhysii° dānata tanq̄ erronea i
fide. ¶ Quarta. Aliq̄ pura creatura ē possibi-
lis p̄fectio aia christi i merēdo: puta gr̄a aie
christi. Et hec dānat̄ reuocāda tanq̄ falsa/er-
ronea/absurda in theologia z p̄bia z theolo-
gicē doctrie irrissua. Addit huic p̄poni istā
verificationē: etsi nō q̄ ad q̄titatē meriti/tñ
q̄ ad modū merēdi: z hec oia eidē p̄desse nō
p̄nt. ¶ Quinta. Glidēz m̄hi q̄ tal creatura si
poneret̄ eē simplr̄ gen°. Et hec p̄denat̄ reuo-
cāda sic imēdiate p̄cedēs. ¶ Sexta. Ponere
aliq̄ creatū v̄l aliq̄ creatā eē simplr̄ z abso-
lute necesse ē nō esse p̄ fidē. Et hec p̄denat̄ re-
uocāda tanq̄ falsa z male sonās in fide fm̄
cōez modū theologoz. ¶ Septia. Necesse es-
se nō repugnat eē causatū. Et hec p̄denat̄ re-
uocāda tanq̄ falsa z erronea in fide. ¶ Octa-
ua. Abagl̄ ē p̄sonū fidei ponere aliqd̄ citra p̄-
mū eē absolute z simplr̄ necesse q̄ ponere ip-
sū sine aliq̄ additiōe eē necesse eē. Et hec cō-
denat̄ reuocāda tanq̄ falsa z erronea p̄p̄ fal-
sam implicatiōē z erroneā cōpatiōis quā iclu-
dit/q̄ aliquā rē creatā esse necesse esse. s. sine
aliq̄ additiōe ē p̄sonū sacre scripture: z p̄ cō-
sequēs aliq̄ creatū ē in creatū: qd̄ p̄dictiōnē
iccludit. ¶ Nonā. Asserere aliqd̄ fore vez qd̄
est p̄ sacra scripturā/ ē exp̄ssive p̄ fidē. Et hec
p̄denat̄ reuocāda tanq̄ falsa z iniuriōsa sc̄ris
z doctorib̄ si eā intelligat̄ vniuersalis p̄t in
p̄batiōe ei° videlz p̄tēdere. ¶ Decia. Nō oēz
hoiez p̄ter christū p̄risse ab adā pctm̄ origi-
le ē exp̄sse p̄ fidē. Et hec dānat̄ reuocāda tā-
q̄ falsa/scādaloza z piāz auriū offensua z p̄-
sumptuose asserta: non obstāte p̄babilitate
q̄stiois: vtz btā x̄go fuerit in pctō originali

pcepta. ¶ Undecia. Btāz mariā x̄ginē z dei
genitricē nō p̄risse pctm̄ originale ē exp̄sse p̄
fidē. Et hec p̄denat̄ reuocāda tanq̄ falsa/scā-
dalosa/p̄sumptuose asserta: z piāz auriū of-
fensua. ¶ Duodecia. Tātū ē p̄ sacra scriptu-
rā vnū hoiez eē exemptū a pctō originali p̄-
ter christū/sic si decē hoies ponerent̄ exēpti.
Et hec p̄denat̄ sic p̄cedēs reuocāda tanq̄ fal-
sa/scādaloza/p̄sumptuose asserta z piāz au-
riū offensua. ¶ Tredecia. Abagis ē exp̄sse p̄
scripturā sacra btāz x̄ginē nō esse cōceptā in
pctō originali/q̄ asserere ipaz simul fuisse be-
atā z viatricē ab instātū sue p̄ceptiōis v̄l san-
ctificatiōis. Et postq̄ pbauit corollariū/di-
xit q̄ pari mō videret̄ dici q̄ magl̄ ē exp̄ssum
ipaz vnitā fuisse hypostaticē: z h̄ idē in p̄si-
stozio z i scripto suo corā iudicib̄ recitauit.
Hec aut̄ pp̄ p̄denat̄ sic p̄cedēs reuocanda
tanq̄ falsa/scādaloza/p̄sumptuose asserta: z piā-
rū auriū offensua: z merito potuisset rigoro-
sū p̄denari: qz nlla p̄cedētuz ē ita temeraria.
¶ Quartadecia z vltia. In expositiōe sacre
scripture siue declarādo p̄ eccliaz/siue p̄ do-
ctozes/siue excipiēdo p̄ q̄cūq̄: de sacra scri-
ptura z nō aliūde trahēda ē dēminatio/de-
claratio siue exceptio: sic in gr̄amatica p̄ re-
gulas poni in eodē exceptio repit̄. Et hec cō-
denat̄ reuocāda tanq̄ falsa z erronea/si itelli-
gat̄ q̄ exceptio v̄l expositio sit trahēda exp̄s-
se z explicite ex scriptura sacra z nō aliunde:
put videlz p̄tēdere: alit̄ nō esset ad p̄positū
suū. Hāz p̄ponū iprobationes diffuse z pul-
cherrime ponū i dicto tractatu. ¶ La. iij

Circa tertiu p̄ncipale in q̄
declarādū ē/q̄ doctrina sc̄ri Tho. nō sic ē ap-
probata/q̄ p̄p̄ eā oporteat afdictā p̄dena-
tionē/aut dicti ep̄i p̄cessuz aliq̄l̄it̄ ipedire: p̄-
mittēda ē hec diuisio: q̄ aliquā doctrinā eē
p̄ eccliaz approbatā p̄t tripl̄r̄ intelligi. Eno-
mō/q̄ tal doctrina sit: p̄ eccliaz tanq̄ vtil̄ z in fi-
de p̄babil̄ acceptata z tanq̄ tal̄ inf̄ scholasti-
cos diuulgata. Sc̄do mō q̄ talis doctrina sit
sic approbata q̄ optet credere q̄ ipa sit in oi-
sui pte vera. Tertio mō sic vt̄ ipsa sit in oi-
sui pte sit in fide erronea vel heretica. Nam
multa sunt falsa q̄ nō p̄tinēt ad fidē: q̄ tñ nō
inducūt errozē p̄denabilē: z in talib̄ non ca-
dit heresis: qz heresis ipoztat corruptionē fi-
dei christianē: in talib̄ aut̄ falsitas aut erroz
ad corruptionē fidei christianē nō p̄tinēt: vt̄
dic̄ sc̄tus Tho. ij. ij. q. d̄ heresi. ar. ij. Et iō p̄tz
q̄ approbatio alicui° doctrie sc̄do mō maior
est approbatiōe alicui° t̄tio mō. P̄m̄ at̄ mō
d̄ approbatiōis mltū differt a duob̄ alijs: qz
mltē sūt doctrine illo p̄mo mō approbatē q̄
p̄tinēt nō solū falsa: imo etiā q̄dā i fide erroz

Barthysius Condemnati Et Reuocati

nō legunt vt ifra dicef: qz tñ eas ptinacif nō defenderūt/nō sunt heretici iudicādi rē. Et p̄p̄ h̄ solū q̄ heresim tenuerit x̄bo v̄l sc̄pto nō eēt post mortē de heresi accusand⁹ nisi p̄ bari posset q̄ talē heresim ptinacif tenuiffz. Et h̄ ptz ex dictis sc̄ti Tho. i. ij. q. de heresi ar. ij. in solutiōe ad tertiu argumētū vbi allegat Aug. xxiiij. q. iij. dicentē. Si q̄ sniaz suā q̄uis falsaz atq̄ p̄saz nlla ptinaci aiositate defendūt: q̄rūt aut tacita sollicitudie x̄itate corrigi pati cū inuenerit: neq̄q̄ sūt inf hereticos cōputādi. Tñ p̄cludit q̄ si aliq̄ doctores dissensisse vidēt in vel p̄ ea q̄z nihil inf est ad fidē vel etiā in q̄busdā ad fidē ptinētibz q̄ nōdū erāt p̄ eccliaz def̄minata: nō ēv̄tiū heresif: postq̄ aut eēt def̄minata auctoritate ecclie vniūsal: si q̄s tali def̄minatiōi ptinacif resisteret vel repugnaret/heretic⁹ eēt sentiref. Et hec dic̄ sc̄tus Tho. p̄p̄ dissensioē q̄ fuit inf h̄iero. z Aug. circa cessationē legalii. Et q̄b⁹ oibus satis ptz q̄ idēz sc̄tus Tho. q̄ Aug. in regula z i doctria sequit sic mḡfm discipul⁹: dicē potuit z debuit cū eodē Aug. errare potero: s̄ heretic⁹ nō ero: qz nō optet credere q̄ doctria sua in nulla sui p̄te fuerit heretica vel i fide erronea: licet ipse nō fuerit heretic⁹. Tertio p̄bat eadē p̄clusio q̄ si opteat dicere q̄ h̄mōi doctria in nulla sui p̄te sit in fide erronea vel heretica: hoc maxie eēt: qz ipsa ē p̄ eccliaz approbata: s̄ ali qua ē doctria mltomaḡ approbata q̄ doctria sc̄ti Tho. q̄ tñ in aliq̄ sui p̄te ē heretica vel erronea in fide: igit h̄ etiā sine vlla temeritate dici potit de doctria sc̄ti Tho. nō obstatē ei⁹ approbatiōe. Cōsequētia ē clara: et maior nota: qz illi sūd amēto innitit ps adūsa. S̄z minor p̄bat p̄ mltā exēpla. Et vt a maiorib⁹ ad minora p̄cedat p̄mū exēplū ponit de doctria b̄ti petri apli quā nulli dubiū ē eē maḡ approbatā q̄ doctria b̄ti pauli p̄ oib⁹ ad fidē ptinētibz q̄ x̄bo aut facto docuit: p̄stat q̄ h̄mōi doctria in aliq̄ sui p̄te fuit in fide erronea. s̄ in illa p̄te in q̄ Paulus apls eū rephēdit: de q̄ rephēsiōe d̄z ad Gal. ij. ca. Lū aut venisset cephas antiochiā in facie ei restiti: qz rephēsilbil erat. Et cāz rephēsiōis ipsi⁹ z alioz p̄ ei⁹ doctria erratiū s̄dit: qz certe nō recte ābulauit ad veritatē euāgelij. Et sic ptz q̄ errabat p̄ x̄itatē euāgelij: qz ei⁹ doctria erat in h̄ in fide erronea. Tñ etiā ptz q̄ in errore fidei mior rephēdere pōt q̄stū libet maiorē: cū paul⁹ sic rephēderit petz p̄ncipē aploz: z ideo nō debet miz nec temerariū iudicari: si miores doctores rephēderēt sc̄ti Tho. vbi oñderēt eū errasse in materia fidei. Sc̄dm exēplū ē de doctria sc̄ti Lyp̄ani q̄ inf doctores approbatos p̄m⁹ noīaf in decreto Belasij pape. xv. di. c. sc̄tā romana: z

tñ ei⁹ doctria in aliq̄b⁹ fuit erronea. Tñ de baptismo puuloz eundē rephēdit Aug. de pse. di. iij. c. quō: z merito erat rephēdēdus: licet eēt sc̄tus martyr z insignis: sicut ponit xxxij. di. c. porro. Rephēsilbil aut erat: qz. s̄. baptisma hereticoz lauacrū diaboli appellabatur. Tñ Aug⁹ li. ij. p̄ q̄ndā donatistā de scripturā Lyp̄ani dic̄ sic. Qd̄ in eis diuinaz scripturaz auctoritati cōgruit cū laude ei⁹ accipio: qd̄ aut nō cōgruit/ cū pace eius respuo. Et ifra. Tñ hui⁹ laudē asseq̄ nō valeo: eius multis lris mea scripta nō cōparo: ei⁹igentū diligo: ei⁹ laude delector: ei⁹ charitatē miro: ei⁹ martyriū venero. Hoc qd̄ alif sapuit/nō accipio: qz ecclia nō accipit p̄ q̄ sanguinem fudit. Tertiu exēplū ē de doctria b̄ti h̄iero. q̄ in p̄dicto decreto Belasij inf approbatos doctores nūerat: cui⁹ eloquiū vt Aug⁹ de eo ait p̄ Julianū: ab oriēte: in occidentē instar sol̄ refulget/ac etiā intātū defert ecclia vt sacre scripture testioniū p̄ ceteri interpretibus ex ei⁹ trālatiōe suscipiat: z tñ p̄stat q̄ ei⁹ doctria in aliq̄ sui p̄te p̄cedit fuisse erronea etiā in his q̄ ad fidē z doctria aplicā ptinere noscunt. Nā sic habet in decret. xxvj. di. circa doctria b̄ti pauli apli dicētis. Optet ep̄m eē vni⁹ vxoris vix z nō pluriū. h̄iero. et Aug⁹ p̄uas sniaz ptulerūt. h̄inc ē q̄ glosa in p̄dicta di. ca. j. dic̄ q̄ male sentit h̄ h̄iero. Aug⁹ eū corrigit in primo. Isti etiā sc̄ti sic ptz i eoz eplis vt recitat glosa ad Gal. ij. c. d̄ rephēsiōe: qz paul⁹ dicit petrū aplm eē rephēsilbilē: p̄ziū sentiebāt: vt sup̄ tactū est: z ideo alif eoz circa veritatē euāgelij erronea opinionōē tenebat. De Aug. etiā z alijs plurib⁹ approbat̄ doctozib⁹ s̄le possz oñdi. Quartū exēplū de doctria seu cōpilatiōe maḡi sniaz: q̄ in studijs generalibus z q̄nq̄ ex mādato aplico publice tāq̄ approbata z autētica legit: z tñ in ea aliq̄ ptinēt in fide erronea: sic ē illa opinio quā tenet in. iij. di. xxxij. q̄ christ⁹ in triduo sue mortis fuit h̄o: z q̄dā aliē in q̄b⁹ cōit reprobat. Hoc tñ nō obstatē videt q̄ ei⁹ doctria sit maḡis autētica q̄ doctria sc̄ti Thome. Quintū exēplū est de doctria seu cōpilatiōe decreti S̄rani: q̄ a doctozib⁹ decretoz tāq̄ approbata z autētica legit: z a q̄ z nō a lectura decretaliū doctozes decretoz/ z nō doctores decretalium noīant: z tñ illa doctria in aliq̄ sui p̄te ē erronea in fide: sic ptz. xxxij. q. iij. c. s̄z obijc̄: vbi narrat S̄ran⁹ q̄ tpe regis achab fuerūt missi duo q̄nq̄genarij ad heliā: q̄ dixerūt ei. h̄o dei rex isrl̄ vocat te: qd̄ ē heresis explicita: qz s̄ria veritas ē explicite approbata: qz h̄ accidit tēpe ochoq̄ie mortuo rege achab: sic exp̄sse in sacra scriptura rep̄it. iij. Reg. ca. j. Tñ si S̄ranus ptinacif ei adhesisset/ fuisset

manifestus hereticus: sed non fuit hereticus: quia non pertinaciter sed inadvertenter illud dixit. Tunc super illo passu dicit glossa quod ipse profundit historiam: non enim Achab misit illos quinque genarios sed rex ochogias: nec etiam illud pertinet tempore achab sed sub ochogia. In pluribus etiam alijs locis reprobat Gratianus: sic per 3. rj. q. iij. c. ad mensuram. r. xij. q. j. c. j. et alijs pluribus locis. Et dicunt alij propter hoc quod multum licet negare glossas decretorum et decretalium cum glossa apte negat textum. Et plures dicunt alij de glossis ordinarijs biblijs: quod tamen videntur esse maioris auctoritatis quam doctrina sancti Thome. cum allegant auctoritativum. Sermon tamen exemplum potest poni de quibusdam doctoribus qui non sunt sancti canonizati: sic venerabilis Anselmus catuarieus. episcopus. Hugo de sancto victore. et quidam alij: quorum dicta vel scripta in aliquibus repuntur erronea: et tamen eorum doctrina non minus videtur esse autentica quam doctrina sancti Thome. cum ipsi coiter in actibus scholasticis scientiis allegant auctoritativum: nec solent negari sed eorum dicta reverenter glossari et exponi: quod tamen scholastici nondum consueverunt facere de dictis sancti Thome. et ideo per sumptuosum videtur ei doctrinam super ipsos et alios doctores sic extollere quod non liceat credere aut asserere ipsum in fide errasse: sic et alij erraverunt. Nec obstat ei canonizatio quam alij per magno colore preterdunt. Ex quibus omnibus videtur quod dicitur sancti Thome in aliquo parte doctrine sue errasse in fide: nec obuiat seu derogat canonizationi sue: nec approbationi doctrine sue theologicę sic habet idem dicere de alijs sanctis et principibus doctoribus non derogat canonizationi nec approbationi eorum. Nam ecclesia sic canonizatio aliquę sancti non per hoc approbat omnia ei facta: ita approbatio ei doctrinam non per hoc approbat omnia ei dicta vel scripta: sed solum illa que per auctorem ipsum non sunt retractata: nec per alium sunt correctata: aut merito tanquam veritati propria corrigenda iuxta superius allegata apostoli sententiam. Quia probate: quod bonum est et nete. Sic igitur per ecclesiam approbat alij doctrina: non tamen que ad omnia sed que ad illa que sunt veritati consona: sic per 3. d. doctrina Augustini: de qua dicit Gelasius papa. xv. di. c. sancta romana: quod Augustinus nonnulla opuscula que vix brevissimum Hieronymus non repudiat legenda suscipimus: reliqua autem cum auctore suo dicimus esse reuocanda. Ex omnibus igitur predictis clare patet tertia conclusio principalis etc.

Quarta conclusio. Doctrina sancti Thome. li. ij. summe per gentiles: ca. xix. de rebus creatarum necessitate absoluta est de virtute sermonis falsa et multum impropria. Et hec conclusio patet: quia illud capitulum intitulatur quod in rebus creatis esse potest necessitas absoluta: et est principalis conclusio capituli: quod sunt quedam in rebus creatis que simpliciter et absolute necesse est esse: et alij que sunt contingencia esse. Sed quod ista locutio sit de virtute sermonis falsa et multum impropria: hoc probatur etc.

Quinta conclusio. Predicta sancti Thome doctrina secundum quodammodo est in fide erronea seu in aliquo sui parte de homini errore suspecta. Et in hac conclusione non assertive sed solum recitative loquimur. Dicunt enim alij quod ista doctrina multos errores continet. **Primus** est: quia ponit aliquid a deo esse necesse esse: quod videtur per sacra scriptura et in ratione sanctorum: quia necesse est esse proprium nomen dei et videtur esse intentio sacre scripture. Exo. iij. ca. vbi moysi interrogati domino: si dixerit mihi quod nomen est eius quod dicam eis. Dixit dominus ad moysen: Ego sum qui sum: sic dices filiis israel quod est mihi sit me ad vos. Super quod dicitur glo. etc. **Secundus** error: (ut isti dicunt) est in principali fundamentum predictę positionis: quod est istud. Sunt in quibusdam in rebus creatis que simpliciter et absolute necesse est esse. Illas enim res simpliciter et absolute necesse est esse in quibus non est potestas ad non esse. Que dicitur autem res sic sunt a deo in esse productę ut in eis naturaliter sit potestas ad non esse. Quod dicitur contingit ex hoc quod materia in eis est in potestate ad aliam formam. Iste igitur res in quibus vel non est materia vel si est non est potentia ad aliam formam: non habet potestatem ad non esse: eas igitur simpliciter et absolute necesse est esse. Hoc autem iteque circa medium capitulum magis explicat dicens: quod quia materia secundum quod est in eius potestate est ex ordine materie necessaria res alij corruptibiles existunt: sic aial quod ex suis compositum est: quia eius materia prior est susceptiva: forma autem secundum id quod est actus est: et per eam res existunt actu. Unde eadem pervenit necessitas ad esse in quibusdam quod contingit: quia res ille sunt forme non in materia: et sic non est in eis potestas ad non esse: sicut est de substantijs separatis. Vel quia forme reze sua perfectione adequat totam potentiam materie: ut sic non remaneat potestas ad illam formam nec per consequens ad non esse: sicut est in corporibus celestibus. Hoc est igitur principale fundamentum positionis sancti Thome: quod videtur multipliciter erroneum: primo quia etc.

Tertius principalis error predictę positionis esse videtur: quia dicit quod per hoc dicit deum produxisse res per voluntatem non per necessitatem: non tollit quoniam voluerit aliquid res esse que de necessitate sunt: et aliquid que sunt contingenter: ad hoc que sit in rebus diversitas ordinata. Nihil igitur prohibet res quasdam divina voluntate productas necessarias esse. Et consequenter hec declaratio ad rationem esse creati. Nihil enim habet aliquid necesse esse: quod tamen sue necessitatis causas habet sicut conclusiones demonstrationum. Nihil igitur prohibet quedam res sic esse productas a deo: ut tamen eas esse sit necesse simpliciter. Et iterum postea ibidem aliam rationem concludit: sic igitur aliqua creatura de necessitate habet esse.

Ex quibus clare patet quod non solum accepit quod

Barthysius Condemnati et Reuocati

dā res diuina uolūrate pductas necessarias esse: uel eas necesse esse: sed etiā pcludit q̄ q̄ dā de necessitate sunt: et q̄ eas esse ē necesse simplr: et de necessitate hnt esse: mō hoc repu gnat libertati diuine uolūtatī. Qd̄ arguit sic: q̄ ista psequētia ē bona: de^o uult creaturā esse: q̄ creatura ē: et ecōtra: et p̄ psequēs si antecedēs libere et uolūtarie uerificat̄ de aliq̄ creatura: psequēs psequēter uerificat̄ de eadē: q̄ si de^o libere et ptingēter uult quālibet creaturā esse: sequit̄ q̄ quibet creatura ē ptingēter: et nulla ē de necessitate. Unde etiā ex opposito sumit̄ oppositū: quia rē. ¶ Quarta error huius doctrine esse dicit̄ in q̄dā rōne q̄ ibidē sequit̄: q̄ dicit̄ q̄ q̄to aliqd̄ magis distat ab eo q̄d̄ p̄ seipm̄ est ens. s. a deo: tātō magis p̄pinquū est ad nō esse. Q̄to igit̄ ali quid ē p̄pinquus deo: tātō magis recedit a nō esse: q̄ aut̄ iā sunt p̄pinq̄ sunt ad nō esse p̄ hoc q̄ hnt̄ potentia ad nō esse. Illa igit̄ q̄ sunt deo p̄pinq̄ssima: et p̄ hoc a nō esse remotissima talia esse oportet ad hoc q̄ sit ordo rez cōplet̄ ut in eis nō sit potētia ad nō esse: talia aut̄ sunt necessaria absolute: sic igit̄ aliq̄ creatura de necessitate habet esse. Hec aut̄ ratio deficit in mult̄. Pr̄io in h̄ q̄ supponit̄ q̄ entia deo p̄pinq̄ssima sic angeli tātō magis recedūt a nō esse. hoc em̄ p̄prie loq̄ndo nō est uer̄: q̄ p̄prie nihil distat uel recedit a nō esse rē. ¶ Quintus error: p̄dicte positiōis ē in ipsi^o declaratiōe: in q̄ dicit̄. Scien dū est itaq̄ q̄ si rez creataz̄ uniuersitas p̄s deref̄ put̄ sunt a p̄mo p̄ncipio inueniuntur depēdere ex uolūrate: nō ex necessitate p̄ncipij: nisi necessitate suppositiōis: ut dictū ē. Si uero cōparent̄ ad p̄ncipia p̄ma: inueniūt̄ur necessitatē habere absolute. Nihil em̄ p̄hibet aliq̄ p̄ncipia nō ex necessitate p̄ducit̄: q̄bus tñ̄ positis: de necessitate sequit̄ talis effectus: sic mors aialis hmōi necessitatē absolute habet p̄p̄ hoc q̄ ex p̄rijs iā est cōpositū: q̄uis ipm̄ ex p̄rijs cōponi nō fuisset necessariū absolute. Si aut̄ q̄ tales rez nature a deo p̄ducerent̄: uolūtarie fuit̄: q̄ autez̄ eis sic statutis aliqd̄ pueniat uel existat absolute necessitatē habet. Ex q̄ patet q̄ hec positiō est locutio impropria et petit̄ p̄ncipium: q̄ hoc assumit̄ q̄d̄ debet p̄bare. Nā p̄ exemplū positiū patet q̄ uocat̄ necessitatē absolute illā q̄ nō est ex p̄ditōe uel suppositiōe: sicut mors huius animalis: nō ex suppositiōe uel p̄ditōe. s. q̄ animal nō sit ex p̄rijs cōpositū nō habet necessitatē: et ideo nō habet necessitatem nisi conditionalem rē. ¶ Sextus error doctrine p̄dicte assignari pōt̄ in quodā dicto q̄d̄ sequit̄ ibidē: ubi ait̄. Manifestū est q̄ oia q̄ p̄riū hnt̄: uel ex p̄rijs sunt: corruptibilia sunt: q̄ aut̄ hmōi nō sunt:

sempiterna sunt: nisi ps̄ corumpat̄: sicut forme q̄ nō substituūt̄: sed esse eaz̄ ē p̄ hoc q̄ in sunt materie. Ex hoc em̄ sequit̄ q̄ gra in aia uel in angelo cū nō habeat p̄riā: nec ex p̄rijs existat: nec sit forma q̄ insit̄ materie: est sempiterna: et idē uideret̄ seq̄ de luce uel lumie: si esset sine materia: sicut accidētia sacramēti altaris sunt sine subiecto. Hoc etiā fauet articulo parthysius p̄denato allegato superius: in q̄ dicit̄: oē q̄d̄ non habet materia: est eternū. Et breuiter hec et alia multa erronea falsa et improprie dicta uident̄ multis in p̄dicta doctrina p̄tineri: q̄ tñ̄ ex tedio p̄trāsīm^o. ¶ Dicit̄ etiā q̄ in terminis p̄hie et nālibus p̄ncipijs in eodē li. ca. xxv. errauit manifeste. Ubi declarādo q̄liter deus omnipotens dicit̄ q̄dā nō posse: inf̄ alia dicit̄ q̄ deus nō pōt̄ facere unū et idē esse et nō esse: q̄d̄ est p̄dictoria simul. Et postea subdit̄ q̄ p̄dictio in p̄rijs et p̄uatiue oppositis includit̄: sequit̄ em̄ q̄ si est albū et nigrū: q̄ sit albū et nō albū et si est uidēs et cecū: q̄ sit uidēs et nō uidēs. Ubi eiusdē rōnis q̄ deus nō posset facere opposita simul inesse eidē fm̄ idem. Ex q̄ patet q̄ ponit̄ q̄ deus nō magis pōt̄ facere duo p̄ria simul inesse eidē fm̄ idē: q̄ duo p̄dictoria. hoc aut̄ est erroneū: q̄ de facto corpori christi fm̄ se totū in sacro altaris in diuersis altaribus sunt motus p̄rijs: sursum. s. et deorsum: et pari rōne posset facere deus idē corp^o fm̄ se totū esse albū et nigrū. ¶ Dicit̄ etiā q̄ in plurib^o locis doctrine sue ipse errauit p̄b̄ q̄ p̄ncipia p̄hie seu poti^o q̄dā p̄hoz̄ d̄ba ad p̄clusiōes theologie nimis applicauit. Non em̄ loq̄ talit̄ debet̄ theologi: q̄liter loquunt̄ p̄hi: sic docet Aug^o. x. li. de ciui. dei. ca. xxij. di. Liberis d̄bis loquunt̄ p̄hi: nec in reb^o ad intelligendū difficillimis offensionē religio saz̄ aurū p̄tumesūt̄. Nobis aut̄ ad certā regulā loqui fas est: ne uerborū licētia etiā de reb^o que his significant̄ impiā gignat̄ opinionem rē.

Conclusio.

Huius ergo tractatui: utinā aduerso errori finē statuimus: illi laus/honor atq̄ ḡrarū actio: q̄ nob̄ cāz̄ suā tractantib^o nō defuit: q̄ docente assertā hic ueritatē sentimus: q̄ in struēte pbamus: q̄ p̄cipiēte defendimus: et p̄ quē postremo fraternā charitatē p̄moti: ad oēs deuenire et nobiscū sentire uehemēter affectamus. Quia si ueritati huic iudicio n̄o clarissime nec sic credit aut alio fauore ut ip si conant̄: alioque sine q̄ eius postulet dignitas criminemur: testamur te christe: testamur et illā cui testimoniū phibes esse totam pulchrā: et in ea maculā nō esse: oēs ad extremū tui atq̄ ipsius amatores in testimoniū euocam^o n̄m nūc debitū sufficiter: et ut putam^o supabundāter expleuisse. Deo ḡras.